TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

ARALIK : 1978

SAYI : 117

KUTSAL KAZANÇ
ASGARİ ÜCRET

ANARŞİ NASIL ÖNLENEBİLİR

TÜRK-İŞ'İ EKONOMİ GİD

Türk-İş

AYLIK EĞİTİM VE MESLEK DERGİSİ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
YAYIN ORGANIDIR

SAYI : 117 ARALIK 1978

Sahibi :
Türkiye İşçi Sendikaları
Konfederasyonu Adına
Genel Başkan
HALİL TUNÇ

*

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü :
HÜSEYİN EKMEKÇİOĞLU

*

Müessese Müdürü :
Genel Teşkilâtlanma Sekreteri
ETHEM EZGÜ

*

İdare ve Yazışma Adresi :
TÜRK - İŞ GENEL MERKEZİ
BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER BÜROSU
Bayındır Sokak No : 10 - Ankara
Tel : 17 91 34 – 17 91 35 – 17 91 36

DERGİMİZ, BASIN AHLAK YASASINA UYAR

*

Kapak GRAFİK STÜDYO S.
Dizilip basıldığı yer : Demircioğlu Matbaacılık
TEL : 17 30 51, ANKARA

içindekiler

Türk-İş'in Önemli Bir Hizmeti

Sayın okurlarımız,
TÜRK-İŞ'in emek gücü lehine bugüne kadar ifa ettiği sayısız hizmetler, çalışma hayatımızı canlandıran bir eser halinde ve gözler önünde bulunmaktadır.

Ancak, bugüne kadar yaptığı hizmetleri çalışanlar için yeterli görmeyen ve bu uğraşını ebediyyen sürdürecek olan Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonumuz, çalışma hayatımız için gerekli pek önemli bir eserini daha tamamlamış bulunmaktadır. Bugünlerde siz okurlarımızın dda yararına sunulmuş olan «ASGRAÎ ÜCRET» kitabımız, mevzuatta önemli bir boşluğu dolduracağı gibi, ülkemiz dışında da beklenen bir eser halinde hazırlanmıştır Ve bu kitabın hazırlanış nedenlerinin başında, TÜRK-İŞ'in bir görevi yerine getirme gereği duyması, yer almaktadır.

Bilindiği gibi Türkiye'de asgarî ücretin evrensel ve bilimsel biçimde tesbiti, 1968 yılında Merkezi Asgarî Ücret Tesbit yönteminin kabulü ile başlamıştır. İlk tesbitten başlıyarak bugüne dek Asgarî Ücret Tesbit Komisyonunu oluşturan üçlüden biri Devlet, biri İşveren ve biri de TÜRK-İŞ'tir.

Devlet; 1961 Anayasasının «Sosyal Devlet» Şeklinde biçimlendirdiği işlevini yerine getirmek amacıyla, İşveren; gereğine hiç inanmadığı ve her vesile ile karşı çıktığı asgarî ücretin saptanacak miktarını mümkün olduğu kadar düşürmek amacıyla, TÜRK-İŞ ise; kuruluşundan beri savunduğu asgarî ücret'in, kutsal ve sosyal ücret kavramlarına yaraşır, işçiye insanca yaşama düzeyini sağlayacak, gelir dağılımındaki adaletsizliği düzeltecek, işsizliğin sürekli etkilediği işgücü arz ve talebi arasındaki dengesizlik nedeniyle işgücünün sömürülmesine engel olacak bir Asgarî Ücret Tesbitini sağlamak amacıyla bu komisyonlarda yer almışlardır.

Bu nedenle de İşçi - İşveren - Hükümet üçlüsünün içinde böyle bir çalışmayı yapmak, Asgarî Ücret müessesesini kamuoyuna tanıtmak ve benimsetmek görevi, ona en çok inanan kesime düşmektedir.

Ancak şunu hemen belirtelim ki, Asgarî Ücreti tanıtmak ve benimsetmek için konuya yanlı bir görüşle yaklaşılmamış, tam bir tarafsızlık içinde incelemeye özen gösterilmiştir.

KİTABIN İÇERİĞİ

Bu yaklaşım nedeniyle de, işçi - işveren - hükümet üçlüsünden oluşan Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)'nun Asgarî Ücret konusundaki çalışma ve görüşlerine, kitap içinde çok geniş bir yer verilerek, Asgarî Ücret konusu, okurların tam ve yansız değerlendirmelerine sunulmuştur.

TÜRK-İŞ Araştırma Bürosu tarafından hazırlanan bu kitaba, Asya - Amerika Hür İşçi Enstitüsü (AAFLI) mâli katkıda bulunarak bu önemli hizmette yer almak ve İngilizceye çevrilerek, bu konuda tecrübesi az ülkelerin yararlanmalarına sunmak istemiştir. Bu istek, dünyanın her yerinde, Asgarî Ücret uygulamasını arzu eden TÜRK-İŞ'ce olumlu karşılanmıştır.

Tüm çalışanların, onurlu bir çalışma ve barış, özgürlük ve refah içinde bir yaşam ortamına kavuşmaları için, sürekli çaba gösteren TÜRK-İŞ'ten, tüm işçilere sevgilerle...

TÜRK-İŞ İCRA KURULU

açlık İşsizlik ve Üretim Üzerine

TÜRKİYE, son yılların en büyük bunalımını yaşayarak yeni yıla giriyor. Her geçen yıl artan anarşik olaylar büyük şehirlerde sokağa çıkmayı bir cesaret işi haline getirmiş, terörist eylemler doruk noktasına ulaşmıştır. Bunlar yetmiyormuş gibi, ekonomik sıkıntı söz konusu edilerek bazı kamu kuruluşlarında partizanca davranışlar, militan yerleştirme çabaları ve işten çıkarma işlemleri sürüp gitmektedir. Karayollarında 15 bini aşkın işçinin işine son verilmesi, YSE'de doğuda çalışanların batıya, batıda çalışanların doğuya sürülmeleri gibi son derece garip ve anlaşılmaz tasarruflar, birbiri peşine uygulama alanına konulmaktadır.

Hammadde yokluğu nedeniyle kapatılan işyerlerinin iflâsın eşiğine gelmiş işverenlerin sayılarının çoğalması, üzerine önemle durulması gereken işsizlik sorununu daha da büyümeye, büyültmeye vesile olacak bir biçimde gelişmektedir. İşsizliğin bir süre sonra açlığa dönüşmesi tehlikesi her idrak sahibi vatandaşı çok ciddi bir şekilde düşündürmelidir.

Dünyanın bir bunalım döneminde olduğu bilinmekte ve dünyadaki bunalımın Türkiye'deki etkisi elle tutulur, gözle görülür bir biçimde hissedilmektedir. Ne var ki, dünyanın üzerindeki bazı ülkeler gel şmekte ya da az gelişmiş ülkeleri sömürmeye devam etmektedirler. İki büyük süper devletin emperyalist davranışları hammaddesi ve doğal kaynakları bol olan az gelişmiş ülkelerden bu hammaddeleri alarak işlenmiş bir biçimde yeniden o ülkelere satma şeklinde tecelli etmektedir. Sömürünün hemen peşinde bir silâhlanma yarışı alabildiğine sürdürülmekte ve bu iş de silâhsızlanma adına yapılagelmektedir. üretim potansiyelin iyeterince harekete geçirmedikçe yeni yatırım kaynaklarını en hızlı bir biçimde gerçekleştirmedikçe İşsizliğin önünü almak mümkün olmaz ve işsizliği açlığa dönüştürecek tehlikeleri bertaraf etmek kolay kolay mümkün olamaz.

Süper devletlerin meydanı boş bulması veya meydanın sürekli olarak süper devletlere açık tutulması, gelişmekte olan ülkelerin gelişme hızlarını kısma yolunda bu devletlerin baskısının açıkça hissedildiği bir ekonomik çarkı işletmeye halâ dünyamızda devam edilmektedir.

Dost Romanya'nın değerli Devlet Başkanı Nikolai Çavuşescu'nun son Varşova Paktı toplantısında silâhlanma belgesini imzalamayı reddedişi ve Romen halkının Devlet Başkanlarını en güçlü bir biçimde desteklemeleri, kalkınmakta olan ülkeler için ibret alınacak bir tavır, bir tutum olarak dünya siyasi tarihine geçecektir.

Türkiye'nin IMF'ye ödün vermekten çok çabuk vazgeçmesi ve yeni bir ekonomik politika izlemesi gerektiği üzerinde fazlaca birşey söylemeye şimdilik zaman ve zemin müsait değildir.

ÜRETİM POTANSİYELİNİ YETERİNCE HAREKETE GEÇİRMEDİKÇE YENİ YATIRIM KAYNAKLARINI EN HIZLI BİR BİÇİMDE GERÇEKLEŞTİRMEDİKÇE İŞSİZLİĞİN ÖNÜNÜ ALMAK MÜMKÜN OLMAZ

Son işten çıkarmalar, tehlikeli boyutlara varmadan süratle önlenmeli işten çıkarılan işçilerin işlerine dönmeleri en kısa zamanda sağlanmalıdır. Aksi taktirde zaten anarşistlerin huzursuz kıldığı toplumumuza yeni huzursuzlukları getirecek başka eylem türlerini denemeye kalkışacak aç, açıkta ve işsiz yurttaşlarımızı görmek ve onların ıstıraplarını uzaktan seyretmek ne devlet adamlarına, ne ilgililere, ne de yetkililere hiç bir şey kazandırmaz. Olsa olsa yeni yılda biraz daha fazla gözyaşı, biraz daha fazla cı, kin, ve husumet yaratır, aklımızı aşımıza toplamalı, ekonomik dar boğazdan geçerken elimizi insanların boğazına uzatma itiyadından vazgeçmeliyiz. Bilmem ne demek istediğimi anlatabildim mi? Yeni yılınız kutlu olsun.

Kapaktaki Konu

SADIK ŞİDE: «GELİR DAĞILIMINI DÜZELTMENİN TEK YOLU ASGARİ ÜCRETTİR.»

●

«ÜLKEMİZDEKİ FİYAT ARTIŞLARININ TEMEL NEDENİ EKONOMİK YAPININ BOZUK OLMASIDIR.»

●

«FİYAT ARTIŞLARININ ÖNLENEBİLMESİ İÇİN ETKİN BİR KONTROL VE TÜKETİM KOOPERATİFLERİNİN KURULMASINA HIZ VERİLMELİDİR.»

KUTSAL KAZANÇ: ASGARİ ÜCRET

TÜRKİYE İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ) Genel Serketeri M. Sadık Şide, Ankara Televizyonu Eğitim Şubesince hazırlanan «ÜCRETLİLER» adlı bir programda, «Asgarî Ücret», «Fiyat Artışları» ve «Fiyat Artışlarının Önlenebilmesi» konularında TÜRK-İŞ'in görüşlerini açıklamıştır.

TRT Ankara Televizyonu Ankara Tv. Eğitim Şubesinden yapımcı Nilgün Kayacan ile Rıfat Suna'nın «Asgarî Ücret konusundaki görüş, talep ve önerileriniz nelerdir» şeklindeki sorusunu cevaplandıran

→

KUTSAL KAZANÇ: ASGARÎ ÜCRET

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri M. Sadık Şide «Asgarî Ücret, Gelir dağılımını düzeltmenin tek Yoludur» şeklinde konuşmuştur.

TV Eğitim Dairesince çekimi yapılan ve Ocak ayında yayınlanması beklenen programdaki sorular ve yanıtları şöyledir:

SORU :

«Asgarî ücret konusundaki görüş, talep ve önerileriniz Nelerdir?»

YANIT :

«— Asgarî Ücret konusunda 1969 da başlayan ilk merkezi Asgarî Ücret Tespiti uygulamasından itibaren TÜRK-İŞ, bu ilkeleri savuna gelmiştir.

— Asgarî Ücret, sosyaldir.

Uluslararası Çalışma Teşkilatının kuruluşundan yani 1919'dan bu yana asgarî ücret ulusal sınırları aşan, uluslararası bir sosyal politikadır.

İşçiye insanlık haysiyeti ile bağdaşan ve insanca yaşaması için yeterli bir ücret ödenmesi Türk Anayasasında da yer almıştır.

Emek, diğer üretim unsurlarından ayrıcalık gösteren ve salt ekonomik nazarlarla bakılamıyacak bir özellik taşır. Onun yaşam koşullarının insan olarak ele alınması ise asgarî ücretin sosyallik ilkesini pekiştirir.

— Ücret artışları fiyatların önünde gitmelidir.

Reel ücretin yükselişi, işçinin refah düzeyindeki artışı gösterir. Yani ücret artışları tek başına bir anlam taşımaz, fiyat etkisi giderildikten sonraki reel artış esastır.

Türkiye'de son yıllarda önü alınamayan, enflasyon sürekli olarak ücretlerin reel değerini düşürmekte ve her asgarî ücret tespit arasında artan fiyatlar, ücretin üstüne çıkmaktadır.

Halbuki ülke kalkınmasını, emeğiyle sağladığı üretimle gereçekleştiren işçi, bu kalkınmadan pay almak hakkına en çok sahip olandır.

Bu sebepledir ki, sözleşme ve her asgarî ücret tespitinde ücretle fiyatları bir miktar geçerek işçi refahına bir eklenti yapmalıdır.

— Asgarî Ücret tespitinde işçi ile birlikte ailesi de dikkate alınmalıdır.

Tıpkı diğer insanlar gibi işçi de aile kurma, çocuklarını yetiştirme hakkına sahiptir. Bunun aksi bir düşünceye sahip olunamayacağına göre, asgarî ücret tespitinde işçinin ailesini geçindirmek zorunluluğunun gözetilmesinden tabii birşey olamaz.

Türkiyede çalışan işçilerin % 91.46 oranında erkekelerden oluşması, 2 milyon işçiden 1 milyon 845 bininin ev geçindirdiğini ortaya koymaktadır.

Ayrıca, Konfederasyonumuz Araştırma Merkezince yapılan bir çalışmaya göre de, işçi ailelerinin % 89.23 ünde bir tek kişi çalıştığı ortaya çıkmış tır.

Asgarî ücret tesbitinde önce orta ağırlıkta bir işi yapan insan için besin gereksinmesi belinlenmekte ve giyim, kira, aydınlanma, ısınma, kültür, eğlence v.b. diğer ihtiyaçları için de ilâve yapılarak asgarî ücret saptanmaktadır. Yani işçi tek başına ele alınmaktadır. Son tesbitlerde yetersiz de olsa bir eklenti yapılmışsa da aile, tam anlamıyla nazara alınmamıştır.

TÜRK-İŞ, bu ilkenin gerçekleşmesi için her tesbitte mücadele vermektedir.

ekonomi dünyamız

Türk-İş asgari ücretin tek tip olmasını istedi

ŞİDE:ASGARİ ÜCRET TEK TİP OLMALIDIR

Türk-İş: "En az ücret tesbitinde işçinin ailesi de gözönünde tutulmalı."

ŞİDE: ASGARİ ÜCRET GELİR DAĞILIMINI DÜZELTMENİN TEK YOLUDUR

— Bir diğer ilke, asgarî ücretin ulusal düzeyde tek tip olması idi, ilkemiz üçüncü etap merkezi tespit olan 1974 yılında gerçekleştirilmiştir.

Böylece ilk tesbitte çeşitli bölgeler için belirlenen farklı asgarî ücretlerin yarattığı adaletsizliğin, asgarî ücretin kutsallığını zedelemesinin önüne geçilmiştir.

— Asgarî ücret, gelir dağılımını düzeltmenin bir yoludur.

Bilindiği gibi Türkiye, gelir dağılımının çok bozuk olduğu ülkelerden birisidir. Halbuki bir ülkenin kalkınma düzeyini gösteren önemli bir gösterge de gelir dağılımıdır.

Çok yüksek dengesizlik ve adaletsizlik, toplumsal yapıyı bozduğu gibi iç barışı da tehdit etmektedir.

Gelir dağılımındaki bozukluğu düzeltmek için en etkin yollar, vergi adaleti sağlanması, işsizliğin çözümlenmesi ile asgarî ücrettir.

HAYAT PAHALILIĞININ DÜZELTİLMESİ EKONOMİK YAPININ DÜZELTİLMESİNE BAĞLIDIR

SORU :

«Ülkemizdeki Fiyat Artışlarınını Nedenleri Nelerdir-?»

YANIT :

«Ülkemizdeki fiyat artışlarının temel nedeni, ekonomik yapının bozuk olmasına dayalıdır. Sermaye kıtlığı, yetersiz yatırım dolayısıyle yetersiz üretim, kötü organizasyon, döviz ve enerji darlığı, dolayısıyla üretim ünitelerinin yarı kapasitede çalışması, aile şirketleri ve tekelleşme, dışa bağımlı bir üretim yapısının oluşturulmasıdır. Bu yapının değiştirilmesi ekonominin düzene sokulmasına bağlıdır.

Diğer etkenler ise aracıların fazlalığı, kâr marjlarının çok yüksek olması ve kontrolsüzlüktür.

Devlet Plânlama Teşkilâtının bir çalışmasına göre maliyet içinde emeğin payı düşmektedir. Yani işçilik, diğer maliyet hususları içinde giderek daha az yer işgal etmektedir. Bu söylediğimiz, özel kesim içindir. Yine özel kesimde sermaye katma değer oranı düşmekte yani kâr marjları giderek yükselmektedir. Bu iki sonuç birleştirildiğinde anlaşılmaktadır ki, işçinin sağladığı artış, işçiye değil işverene gitmekte emek payı düşerken, işverenin kâr payı sürekli yükselmektedir. Doğaldır ki, kârların artması fiyatların yükselmesi sonucunu doğurmaktadır. Buna rağmen Türkiyede asıl kontrol edilmesi gereken sanayicinini kârından önce aracıların elde ettikleri kârlardır.»

TÜKETİCİYİ KORUMA ÇALIŞMALARI YAPILMALI, ARACI ORTADAN KALDIRILMALI

SORU :

«Fiyat Artışlarının önlenmesi ve de yumuşatılması için alınması gerekli tedbirler nelerdir-?»

YANIT :

«— Türkiye'de en hızlı gelişen ve en çok kâr eden ticaret sektörü dışa yöneltilmelidir.

Özellikle temel ihtiyaç maddelerinin fiyatları, etkin bir kontrole tabii tutulmalı ve üretimi artırıl-

TÜRK-İŞ
GENEL SEKRETERİ ŞİDE:
**«ASGARÎ ÜCRET
ÇOK YETERSİZDİR.»**

malıdır. Devlet bu tür malların üretim açığını üstlenmelidir. Lüks tüketim malı fiyatları ise serbest bırakılarak ikinci piyasa yaratılmasının önüne geçilmelidir.

Tüketiciyi koruma çalışmaları ve aracıyı ortadan kaldıran ya da sayısını azaltan kooperatifleşme daha da hızlanmalıdır.

Savurganlığın önlenmesi de bu arada belirtilebilir.

Kısa vadede alınacak bu önlemler sürerken ekonominin yapısındaki aksaklıkların düzeltilmesi ve üretimin temel sanayi mallarında en rasyonel düzeye ulaştırılmasını sağlıyan yasal ve ekonomik düzenlemelere zaman yitirmeden başlanmalıdır.»

SÜMERBANK'ın YANLIŞ BİR TUTUMU

ALİ ZENGİN
Türkiye Deri - İş
Sendikası Anadolu
Merkez Şube Başkanı

Bilindiği gibi Sümerbank bir devlet kuruluşudur. Bu müessesesin kârı ve zararı, diretk olarak devlet hazinesine mal olmaktadır.

Bizler, bu kuruluşun her zaman daha ileriye gitmesi için alınteri akıtan kimseleriz.

Fakat, Sümerbank yetkilileri, çok eskilere giden tarihlerden beri Sümerbank'ı bu kıvanç verici duruma getiren emekçilere yeterince ilgi göstermediği gibi, yasaların emrettiği haklarını da Yargıtay Kararları bulunmasına rağmen, bir çok işçi kardeşime, mahkemeye müracaat etmeden vermekte direnmektedir.

Oysa, konu ile ilgili mahkemece verilen kararlar, Yargıtay'ca onaylandığı üzere, açılacak davâlarda emsal karar teşkil edeceğinden hak sahipleri lehine neticelenecektir.

Yıllarını çok sevdiği devletinin bir kuruluşuna vermiş, alınteri ile yoğurulmuş harçlardan yapılan bacaları yükselerek, her geçen gün devlet hazinesine büyük katkısı olan, «Sanayide Devlet» sloganını gurur yapmış olan ve «Sümerbank» tarafından adeta sömürülen işçi kardeşlerimin feryat ve şikâyetlerine artık kulak verilsin.

Bu sömürüye ufak bir örnek vermek gerekirse hemen belirtelim:

«Sümerbank Beykoz Deri ve Kundura Sanayii Müessesesine 1.3.1951 tarihinden önce girip yine bu tarihten önce askere giden ve bilâhare işe devamla emekliliğe hak kazanan işçilerin kıdem tazminatlarına ilâveten toplu iş sözleşmesi ile her hizmet yılı için 10'ar günlük terki hizmet yardımı yapılmaktadır.

Ancak, 1.3.1951 tarihinden önce işe giren ve 1.3.1951 tarihinden sonra askere giden ve bilâhere tekrara işe, alınıp, emekliliğe hak kazanan işçilere bu terki hizmet yardımı yapılmamaktadır. Aynı tarihlerde işe giren bir hanım işçiye de askerlik görevi olmadığı için, terki hizmet yardımı yapılmaktadır.

İşverence, 1.3.1951 tarihinden sonra askere giden 6 işçimize emekli olurken 10'ar günlük terki hizmet yardımı ödenmiştir. Bilâhare ödemenin yanlış yapıldığı gerekçesiyle yapılan ödemelerin iadesini istemiştir. İadeler yapılmayınca, konu işverence adliyeye intikal ettirilmiş ve dava işçilerin lehine sonuçlanmıştır. Bu karar Yargıtay'ca da onaylanmıştır.

Şimdi, geride terki hizmet yardımı alamayan ve alamayacak durumda gösterilen 18 işçi kardeşimiz var.

Şayet, müessese bu parayı davâ açılmadan öderse, tüm meblağ 700 bin lira kadar tutmaktadır ve meblağın tamamı işçilerin eline geçecektir.

Ancak, mahkeme ile ödeme yapılırsa bu meblağ müesseseye 125 bin lira fazlasıyla 825 bin liraya mal olacaktır.

Üstelik bu meblağdan 700 bin lira alması gereken işçi kardeşlerimizin eline, 525 bin lira geçecektir.

Bu nedenle şimdi Sümerbank yetkililerine soruyorum? Doğan bu haktan ötürü ve ancak yanlış bir tutum yüzünden 125 bin lira daha fazla ödemenin devlet hazinesine tahmil ettiği yükü nasıl telif edeceksiniz?

Alınteri gereği olarak alması gereken meblağdan, 175 bin liranın işçi tarafından fuzuli yere avukatlara kaptırılmasınını müessesenize ne yararı olabilir? Hem devletin, hem işçinin parasının bu yanlış tutumunuz yüzünden çarçur edilmesine daha ne kadar göz yumulacaktır? Emekçinin bu yolla sömürülmesi yanında, devlet hazinesinin yük altına sokulmasına ve adaletin fuzûlen aşgal edilmesine ne zamana kadar seyirci kalacaksınız?

YAŞAR MENSUCAT OLAYI

SAHİBİ YURT DIŞINA KAÇAN TEKSTİL FABRİKASININ SÜMERBANK'A DEVRİ GERÇEKLEŞİYO İŞSİZ KALAN İŞÇİLER YAKINDA İŞBAŞI YAPACAK.

Yedi ay kadar önce Maliye Bakanlığı ile Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğüne olan yaklaşık 40 milyon liralık borcu yüzünden sahibi yurt dışına kaçan İstanbul-Eyüp'teki Yaşar Mensucat'a ait Tekstil Fabrikasının 560 işçisi, aylardır işsizlikle savaşıyor.

Bir toplantıda konuşan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Halil Tunç da, fabrikanın yeniden işletmeye açılması ve Sümerbank'a devri konusundaki girişimlerini sürdüreceklerini belirtmişti.

Ancak, iki ay daha dayandıktan sonra işsizliğin acısı canlarına tak eden 300 işçi, geçtiğimiz günlerde yeniden Ankara'ya geldiler ve doğruca TÜRK-İŞ Genel Merkezi önünde toplanarak kendilerine yardımcı olması için TÜRK-İŞ Genel Başkanı Halil Tunç lehinde tezahüratta bulundular.

Bunun üzerine yeniden işçilerle görüşen Halil Tunç, Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu ile temas etti ve artık bu işin sürüncemede bırakılmamasını istedi.

MALİYE DAVA AÇTI

Halil Tunç'la bu konu üzerinde görüştükten sonra, derhal fabrikanın durumunu incelettiren Maliye Bakanı Müezzinoğlu, ikinci görüşme sırasında, Maliye Bakanlığı olarak İstanbul Mahkemelerinde dava açılması için hukuk müşavirlerine talimat verildiğini belirtti.

Ertesi gün de dava açılması sonucu, adı geçen fabrikanın Sümerbank tarafından kayyum sıfatıyla işletilmesi müteakiben de bu kuruluşa devri konusunun işlerlik kazandığını Genel Başkan Halil Tunç'tan öğrenen 300 işçi Maliye Bakanının bu sözünü ve dava açılmış olmasını bir teminat olarak kabul ettiklerini belirterek, TÜRK-İŞ'in önünde «BÜYÜK TÜRK-İŞ», «BÜYÜK BAŞKAN» tezahüratı ile otobüslere binip ümitsiz geldikleri Başkent'ten neşeli ve ümitli ayrıldılar.

SOSYAL GÜVENLİK

ülkemizde sosyal güvenlik ve uygulaması üzerine

OSMAN NURİ TEKMAN
TÜRK-İŞ SOSYAL GÜVENLİK UZMANI

ANAYASA'mızın Üçüncü Bölümünde yer alan 48 inci maddesinin «Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Bu hakkı sağlamak için sosyal sigortalar ve sosyal yardım teşkilâtı kurmak ve kurdurmak Devletin ödevlerindendir.» amir hükmüne rağmen, yine Anayasamızın ayni bölümünde yer alan 53 üncü maddesinin «Devlet, bu bölümde belirtilen iktisadî ve sosyal amaçlara ulaşma ödevlerini, ancak iktisadî gelişme ve malî kaynaklarının yeterliği ölçüsünde yerine getirir» hükmüne sığınarak, Devletimiz bugüne kadar, henüz «herkese sosyal güvenlik hakkı» sağlayamamıştır.

Sosyal güvenlik hakkı sağlananlar, çalışmalarına göre TC. Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur olmak üzere üç büyük sosyal güvenlik kurumu ile bunların yanında 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun geçici 20 nci maddesinde belirtilen şartları yerine getiren bankalar, sigorta şirketleri, ticaret ve sanayi odaları ve borsalar sandıkları olmak üzere yirmi altı küçük kuruluş olarak toplam yirmidokuz kuruluşta dağınık şekilde bulunmaktadır.

Bu kuruluşlarca, kuruluşa bağlı olan kimseler ile bunların geçimlerini sağladıkları kişilere, sağlanan sosyal güvenceler arasında Anayasa'mızın 12 nci maddesinin «Eşitlik» ilkesine rağmen farklılıklar bulunmaktadır.

Açık bir ifadeyle, 506 sayılı Kanun'un Geçici 20 nci maddesinin «...... en az bu kanunda belirtilen yardımları sağlıyacaklar», «Birer tesis haline getirildiğini ve bunu tevsik eden statülerini, bu kanunun yayımı (1, 2, 4 Ağustos 1964) tarihinden engeç altı ay içinde Çalışma Bakanlığı'na veren...» yirmi altı küçük kuruluşun sağladığı sosyal güvenlik kurumundan sonuncusu ve 1971 yılında kurulan Bağ-Kur Yasası ile sağlanan Sosyal Güvenlik hakları dahi, kendisinden önceki iki büyük sosyal güvenlik kuruluşunun sağladığı ve birbirinden farklı sosyal güvenceden hiç birine benzemeyen, çok farklı bir sosyal güvence getirmiştir.

Sosyal güvenlik kuruluşlarının sağladığı haklar arasındaki bu farklılıklar, toplumumuzda bazı sorunlar yaratmaktadır.

Örneğin, sosyal güvenlik kuruluşlarından birine bağlı olan kişi, 228 ve 1214 sayılı Yasalardan yararlanarak hizmet birleştirme suretiyle kendisine, yaşlılık (emeklilik) aylığı bakımından en çok faydayı sağlama çabasına düşmekte; düşüncesini gerçekleştiremediği zaman bir ölçüde işçi - memur ayırımının sosyal güvenlikteki bir sonucu olan bu durumdan huzursuzluk duymaktadır.

İşte sosyal güvenlikteki bu farklılıklardan doğan sorunların giderilmesi için, sosyal güvenlik kuruluşlarının tek çatı altında toplanması ve yurdumuz gerçeklerine göre saptanacak ve sosyal güvenlik ilkelerine uyan bir sosyal güvenliğin doğmasını sağlamak zorunluğu artık kendini zorlamaktadır.

Bu amaçla kurulan Sosyal Güvenlik Bakanlığı, bugüne kadar bunu gerçekleştirememiş; ancak yasalar arasındaki farklılıkları giderme amaciyle yasalarda değişiklikler yapılması yoluna gitmiştir.

Bu şekilde şimdiye kadar yapılanları ve bu tür uygulamanın sakıncalarını şöyle toplayabiliriz :

1) Yasalardaki farklılıkları gidermek amaciyle çıkarılan yasalar sonucu, temel yasalarda mevcut maddeler arasında bağlantı kopmakta, bazan çelişkiler ortaya çıkmaktadır.

Örneğin, Sosyal Sigortalar Kanunu, sigortalının çalışırken ve Hastalık Sigortası için prim öderken, belirli yaşı aşan kız çocuğunun Hastalık Sigortasından yararlanmasına imkân vermez; ama bu sigortalı öldüğünde, primde ödenmediği halde, aynı kız çocuk Hastalık Sigortası'ndan yararlanır.

2) 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun Geçici 20 nci maddesinden yararlanan kuruluşlar, 1992 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesi ile eklenen Ek 1 inci madde ile Sosyal Sigortalar Kurumu'na devredilmiş; ancak bu madde, Anayasa Mahkemesi'nin 25.1.1977 tarih 36 E, 2 K sayılı kararı ile iptal edilmiştir.

Anayasa Mahkemesi kararına uymak zorunluğu nedeniyle karar üzerinde durmak yersiz olur. Ancak, bahsedilen maddenin «Geçici Madde» niteliği nedeniyle, bu kuruluşların Anayasa Mahkemesi'nin gerekçesindeki hususlar üzerinde durularak, yeni bir yasa ile bu geçici-

liği sona erdirmek gerekir. Zira sosyal givenlik milli bir dayanışmadır; küçük grupların sosyal güvenliği yürütmesi hemen hemen imkânsızdır.

Nitekim, 11.7.1978 tarihinde yürürlüğe giren 2167 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesi ile eklenen Geçici 6 ncı maddenin «506 sayılı Kanunun 20 nci maddesinde sözü edilen sandıklardan bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten (11.7.1978) önce tasfiye edilen veya tasfiye halinde olanların borç ve alacakları ve diğer bütün muameledeki bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde çıkarılacak yönetmelik esasları dahilinde Sosyal Sigortalar Kurumuna devredilir., hükmü görüşümüzü teyit etmektedir.

Bugün, artık sosyal güvenlikten öte sosyal refah sağlamaya yönelen ülkelerde, yukarıda bahsettiğimiz farklılıklardan dolayı manevi bir huzursuzluk yaratan unsurların süratle giderilmesine çalışılmaktadır.

Ülkemizde de bu amaçla kurulmuş olan Sosyal Güvenlik Bakanlığı, öncelikle TC Emekli Sandığı'nı da çatısı altına almalı ve bunu gerçekleştirdikten sonra, müktesap haklar muhafaza edilmek kaydı ile en kısa zamanda, yukarıda da belirttiğimiz gibi, yurdumuz gerçeklerine göre tesbit edilecek sosyal sigorta, sosyal yardım ve sosyal hizmetleri gerçekleştirecek ve «herkes»'i kapsamına alacak bir yasa çıkarılmalı ve belirlenecek bir geçiş döneminden sonra tümüyl eyürürlüğe sokulmalıdır.

TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI HALİL TUNÇ GEÇENLERDE BAŞBAKAN YARDIMCISI HİKMET ÇETİN'LE TOPLU SÖZLEŞME FARKLARININ ÖDENMESİ İÇİN GÖRÜŞTÜ

"TOPLUMSAL ANLAŞMA" DAN DOĞAN FARKLAR ÖDENİYOR

Hükümetle TÜRK-İŞ arasındaki «Toplumsal Anlaşmadan Sonra imzalanan Toplu Sözleşmelerden doğan farkların» tümünün yılbaşına kadar işçilere ödeneceği bildirilmiştir.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Halil TUNÇ konuyla ilgili olarak Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin'i makamında ziyaret etmiştir. Çetin ve Tunç 35 dakika süren bir görüşme yapmışlardır. Görüşmeden sonra bir açıklama yapan Başbakan Yardımcısı Çetin, «Büyük bir sorun kalmadı» demiştir. TÜRK-İŞ Genel Başkanı Halil Tunç ise, «Toplumsal Anlaşmadan doğan ücret farkları kesinlikle yılbaşına kadar ödenecek» demiştir.

GÖRÜŞMEDEN SONRA

Başbakan Yardımcısı Çetin, yaptığı açıklamada, Toplumsal Anlaşmadan doğan ücret farklarının önemli bir bölümünün ödendiğini bildirmiş ve şunları söylemiştir :

«Toplumsal Anlaşmadan doğan büyük miktardaki ücret farklarının önemli bir bölümü ödenmiştir. Sayın Tunç'la bu farkların ödenmesine ilişkin son aşamayı bu görüşmemizde ele aldık. Farkların henüz ödenmemiş olan bölümü en kısa zamanda işçilerimize ödenmiş olacaktır.»

YILBAŞINA KADAR ÖDENECEK

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Halil Tunç ise, hükümetle TÜRK-İŞ arasında imzalanan Toplumsal Anlaşmadan doğan ücret farklarının geri kalan bölümünün bu yılbaşına kadar «kesinlikle» ödenmiş olacağını bildirmiştir.

ÇAY-KUR İŞÇİLERİ ÜÇ GÜN SÜREN DİRENİŞLERİ SIRASINDA **SADIK**

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI'NIN TUTARSIZ DAVRANIŞLARI ÇAY - KUR'DA BİNLERCE İŞÇİYİ DİRENİŞE SEVKETTİ

Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı'nın Toplumsal Anlaşmadan sonra ,özellikle Çay - Kur'a ait işyerlerinde çalışan işçilerin Toplu Sözleşme farkları ile ilgili çelişkili beyanları ve bu işyerlerindeki üyelerin bağlı bulunduğu TEK - GIDA - İŞ Sendikasına karşı tutumu nedeniyle binlerce Çay - Kur üyesi işçi direnişe sevkedilmiştir.

TÜRK-İŞ'e bağlı Tek Gıda-İş Sendikasının yöneticilerine başka türlü konuşan, işçiye çeşitli şekilde gerçek olmayan beyanlarda bulunan, hükümetin işçiye verilmek üzere, bakanlığına tahsis ettiği ödeneği seçim bölgesine ve başka amaçla harcayan Gümrük ve Tekel Bakanının davranışlarının dengesizliği karşısında, Sendika ve İşçiler yasal hakları olan direnişe başlamışlardır.

Çay - Kur üyelerinin bir yıla yakın bir zamandanberi devam eden toplu sözleşmeden doğan farklarının ödenmemesi, söz - leşme ile kabul edilen bazı sosyal hakların yerine getirilmemesi de, bardağı taşıran son damla olmuştur.

Toplu Sözleşmenin tek taraflı ihlâl edildiği gerekçesi ile direnişe geçen Çay - Kur'a mensup Tek Gıda - İş üyeleri, bu direnişin öncelikle bakanının tutumunu protesto etmek amacı ile yürütüldüğünü söylemişlerdir.

Direniş öncelikle, Çay - Kur'un İstanbul Kuruçeşmede bulunan Çay paketleme işyerinde başlatılmıştır. Direniş'in başladığını gören ve duyan Gümrük ve Tekel Bakanı hemen bu işyerine, giderek, bugüne kadar sürdürdüğü gayri ciddi tutumu ile direniş'in yapılmamasını istemiş ise de bu defa işçiler sendikalarından kesin talimat aldıkları için direnişi Bakanın tüm ricalarına rağmen durdurmamışlardır.

— TRT BAKAN TARAFINDAN ALDATILMIŞTIR —

Direniş 6 Aralık 1978 tarihinde, Çay - Kur üyelerinin çoğunlukta bulunduğu Rize'de de başlamıştır. Gümrük ve Tekel Bakanı aynı tarihin Çay - Kur'un kuruluş yıldönümü olması dolayısiyle ve kendi seçim bölgesinde bulunmasından dolayı, Rize'de daha önceden hazırlattığı ve davetiyelerini bastırdığı, kuruluş yıl dönümü törenlerini bile yapamamıştır.

Gümrük ve Tekel Bakanı bunun üzerine, Rize'de bir basın toplantısı düzenleyerek doğru olmayan bazı açıklamalarda bulunmuş, Rize'de Çay - Kur'da direniş olmadığını, Devletin Radyosu'nda Bakanlık yetkisini kullanarak yayınlatmıştır.

Oysa, Bakanın bu basın toplantısını yaptığı sıralarda, Çay - Kur'un başta Rize olmak üzere, paketleme servislerindeki direniş, sendikanın talimatı üzerine, Türkiye çapında yayılmış ve paketleme servislerinin ötesinde yaygınlaştırılmıştır.

Bakanın bu davranışı, Toplumsal Anlaşmayı imzalayan hükümeti de zor durumda bırakmıştır.

Bugüne kadar hangi çizgide olduğumuzu anlamak için başkalarının hangi şartlar altında ne gibi tecrübelerden geçerek, hangi noktalara vardıklarını bilmek lazımdır. Bu nedenle mümkün olduğu kadar bütün dünyaya açılmak zorunluluğu vardır.

Ayni çatı altında çalışmaktan büyük şeref duyduğumuz değerli TÜRK-İŞ Camiasına katıldığımız ilk günden beri bu işi bir görev bildik ve bunu sürdürmeğe devam ediyoruz.

Bu cümleden olarak yabancı ülkelerde yapılan uygulamalar hakkında dışarıdan aktardığımız bir makaleyi aşağıda sunuyoruz.

Avusturalya'da İşçi Memur Ayrımı

Ekrem DORUKMAN
TÜRK-İŞ
DIŞ İLİŞKİLER MÜDÜRÜ

ÜÇ FEDERAL EYALET AYIRIMA KARŞI BİR TAKIM YENİ MEVZUAT KABUL ETTİ :

1975 Yılında kabul edilmiş olan İstihdamda ayırıma karşı federatif devlet düzeyinde kabul edilen mevzuattan başka Viktorya, Güney Avustralya ve Yeni Güney Wales eyaletleri de aynı nitelikte kanunlar kabul etmişlerdir. Bu arada en etkin hükümler Yeni Güney Wales eyaleti tarafından 28.Nisan.1977 tarihinde kabul edilen mevzuat içinde olup, bunun ayrıntıları aşağıda verilmiştir.

Kanun bir takım alanları ilgilendirmekte ve bunlar arasında iş ve istihdam, eğitim, mal, hizmet ve konut işlerinde ayırımcı uygulamalar da bulunmaktadır.

İSTİHDAMDA AYIRIM :

Kanun işverenin cinsiyet, ırk ve medenî hal bakımlarından kişiyi işe alma, kişinin işe girmesi için gerekli nitelikler ve tecrübe; istihdam şartları; terfi, iş değiştirme veya eğitim gibi hususlarda ayırım yapmasını gayri kanunî saymaktadır.

KURULUŞLARIN ÜYELİĞİ :

Kanun sendika ve meslekî kuruluşları veya bir mesleğe girme veya bir mesleği icra etmede etkin olan diğer kuruluşları buralara giriş, üyelik veya bu gibi üyeliği yenilemede ayrıcalık yapmaktan meneder.

İSTİSNALAR :

Bu kanunun dışında tutulan durumlar; hukukî kısıtlamalara uymak için yapılan muameleler, cinsiyetin iş için geçerli bir nitelik olması, bu arada şahsi hizmetlerin gözönüne alınması örneğin bir işin evli eşler tarafından yapılan iki işden biri olması gerekliliği, bir işin özelliği bakımından sadece muayyen cinsiyette olan insan tarafından yapılması zorunluluğu; veya işçilerin iş civarında yaşaması ve yalnız belediyece sağlanan yatak ve sıhhî tesisatın kullanılması ve bunların işverenden beklenmemesi gibi hususlardır.

Ayrıca bir iş'de erkek veya kadın istihdamı «meslek gereksinmesi» ise bu ilâve işler kanun tarafından tavsiye edilir.

UYUŞMAZLIK ÇÖZÜMLEME İŞLEMLERİ :

Kanun fırsat eşitliği danışmanı tayin ve Ayırım Önleme Kurulu tesis eder. Bu kanuna göre ayrıcalığa ve haksızlığa uğradığını iddia eden herkes Fırsat Eşitliği Danışmanına yazılı olarak müracaat eder, adı geçen Danışman bu Uzlaşmazlığı uyuşma ile çözümlemeye çalışır veya bunda başarılı olmazsa durumu Ayırım Önleme Kurulu'na getirir. Uyuşma başarısızlığa uğradığı hallerde durum gene adı geçen Kurula getirilir. Fırsat Eşitliği Danışmanı şikâyeti kabul etmezse, şikâyet sahibi kendisinden durumu kurula getirmesini isteyebilir.

Kurul uzlaşmazlığı uyuşma ile halletmeye çalışır ve dostça bir çözüme varmak için her türlü makûl teşebbüste bulunur.

Kurul haksız işlem konusunu aydınlatmak için soruşturma açabilir. Gerekli belgeleri isteyebilir ve şahit vesaireye müracaat edebilir. Kurul şikâyetin geçerliliğine kani olursa, haksızlığa uğrayan tarafa tazminat verilmesine karar verebilir. Kanuna göre hareket edilmesini emredebilir ve haksızlığın telafisi için gerekli işlemlerin yapılmasını isteyebilir. Kurul bu karara varmasının nedenlerini yazılı olarak bildirir. Kurul kararına uymayan taraf 1.000 Dolar cezaya çarptılır (1 ABD Doları = 0.89 Avusturalya doları)

Kanun Kurula haksızlık durumlarında diğer millî ve hükümet komitelerinden daha çok yetki vermektedir.

Kaynak : İLO Dergisi.

Zonguldak Maden - İş'in Kadınlar Semineri Yapıldı

● KADINLARIN İŞ VE ÖZEL YAŞAMLARINDAKİ ÇEŞİTLİ SORUNLARI TARTIŞILDI

SEMİNERE KATILAN KADIN SENDİKACILARIMIZ BİR ARADA

TÜRKİYE İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ)'e bağlı, Maden İşçi Sendikaları Federasyonu, Zonguldak Maden İşçileri Sendikasının «Kadınlar Semineri» İstanbul'da yapılmıştır.

TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ömer Ergün, Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Genel Başkanı Mehmet Tezer, Genel Başkan Yardımcısı Sadullah Emre, TÜRK-İŞ Birinci Bölge Temsilcisi İsmail Topkar ve Abuzer Uçar, Bölge Temsilci Yardımcısı Cemil Gider, Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Eğitim Müdürlerinden Adem Gedik ve Bahattin Gezer'in de hazır bulundukları seminerde «Kadınlarımızın İş ve Özel Yaşamlarındaki Çeşitli Sorunlar» tartışılmıştır.

TOPKAR : «VERGİ YASALARI ÇIKMAZSA DİRENİŞ OLUR»

Seminerin açılışında bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Birinci Bölge Temsilcisi İsmail Topkar, artan hayat pahalılığı karşısında, ülkede asgarî ücretlerin yeniden saptanmasını istemiş bugünkü rakamın yeterli olmadığını savunmuştur.

Topkar, konuşmasında, vergi yasalarının bir an önce parlamentodan geçmesini de dileyerek, yasalardan yararlanacak olan dar gelirlilerin bunu sabırsızlıkla beklediklerini, gecikme olduğu takdirde, tabanın buna karşı bir genel direniş istediğini sözlerine eklemiştir.

EMRE : «KADINLARIN SORUNLARI ÇÖZÜMLENMEDİ»

Açılışın ikinci konuşmacısı Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Genel Başkan Vekili Sadullah Emre, konuşmasına, «Ülkemizde ve dünyamızda kadınların, kadın olmalarından ötürü sorunları henüz çözümlenmiş değildir» demiştir.

1975 yılının kadınlar yılı olarak kutlandığını da hatırlatan Genel Başkan Vekili Sadullah Emre, daha sonra konuşmasına şöyle sürdürmüştür :

«Uluslararası kadın yılına ve yıllarına ihtiyaç vardır. Çünkü her ne kadar (analığın korunması) eşit değerde iş için erkek ve kadın işçiler arasında ücret eşitliği, (Kadınların gece çalışması) hakkında ve kadınların siyasal hakları (Kölelik) hakkında Birleşmiş Milletler sözleşmeleri mevcut ise de, bunların tam olarak uygulandığı ve kadınların hürriyetlerini tamamen elde ettikleri söylenemez.

Bu açıdan Türkiye'ye bakıldığında, hukukî kadın haklarının çok sayıda gelişmiş ülkeye örnek olabilecek kadar ileri olduğu çok rahatlıkla söylenebilir. Ancak, Türkiye kadınlara verilmiş hakların kağıt üzerinde kalması alışkanlığı içinde bir memlekettir. İşte bu durum karşısında tüm kuruluş ve derneklere, baskı gruplarına burada iş düşmektedir. Kanun çıkarmak değil, mevcut kanunları uygulatmak çabası içine girilmesi gerekmektedir.»

GEDİK : «SENDİKA ORGANLARINA SEÇİLİNİZ»

Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Eğitim Müdürü Adem Ge-

dik, Dünya'da ve Türkiye'de Kadın Haklarının kıyaslamasını yapmış, Kadın İşçilere düşen görev ve sorumluluklar konusundaki görüşlerini açıklarken, «Evlenip, çoluk çocuğa karışınca işinizi ve sendikanızı bırakmayınız. Sendikanız içinde etkin olmanın yollarını arayınız. Sendikal organlara seçilmek için demokratik mücadele veriniz» demiştir.

Adem Gedik, Türk Sendikacılığının büyük mücadelelerle ve büyük bir basiret içinde kan dökmeden, toplumumuza acı çektirmeden ileri bir noktaya geldiğine işaret etmiş ve daha sonra, «Bayan İşçiler ve Sendikacılık» konusunda şunları söylemiştir :

«Bayan işçilerin Sendikamız içinde yeterince etkin olmaması nın başka nedenleri vardır. Kömür Sanayiimizde bayan işçiler arasındaki iş sirkülâsyonu oranı, çok yüksektir.

Genç kızlarımız evlenince veya çocuk sahibi olunca ne yazık ki işi bırakmayı tercih etmektedirler. Bu yüksek sirkülâsyon oranı hem işverenin işine gelmekte hem de işçi kadınların Sendika içinde yükselmesine engel olmaktadır. Oysa kadın üyelerimizin evlenip çocuk sahibi olunca işlerini ve Sendikalarını bırakmaları çağımız gerçekleri açısından da çok yanlıştır. İş hayatı ile yuva sorumluluğunun bir likte yürümesi her ne kadar zor olursa olsun yine de mümkündür. Üstün zekâlı Türk kadınları, işyerlerinde, evlerinde de başarılı olabilecek niteliklere sahiptirler. Üstelik evli kadınların iş hayatındaki varlıklarını sürdürmeleri hem evlerinin ekonomik sorunlarına yardımcı olacak hem de kendi kişiliklerinin daha bağımsız gelişmesini sağlıyacaktır.

Kadın işçilerimiz iş hayatından hemen ayrılıp evlerine kapanmak yerine, işyerinde çalışan kadın işçiye sendikal hizmet götürme sorumluluğunu ve ateşini içlerinde duymalıdırlar.

Türk kadınları büyük fedakârlık hasletleriyle tarihe geçmişlerdir. Sendikacılık fedekârlık isteyen saygı değer bir meslektir. Şu halde yüksek vasıflı Türk kadınlarının başarılı birer sendikacı olmamaları için hiçbir neden yoktur.»

Seminerde, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Dr. Nermin Berki, «İş Hukuku», Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlük Müşaviri Selahattin Turla, «Kadın İşçilerin Sağlık Sorunları ve SSK'nın Güvencesi», Hacettepe Üniversitesi Toplum Hekimliği Kürsüsü Öğretim Üyesi Dr. Gürbüz Turhan, «Kadın Sağlığı ve Aile Plânlaması», Ankara Üniversitesi İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Öğretim Üyesi Atilla Özer de, «Kadının Anayasal Hakları» konusunda çeşitli bildiriler sunmuşlardır.

Zonguldak Maden - İş Sendikasının Kadınlar Seminerine katılan kadın işçiler şunlardır :

Fatma Doğruöz, F. İlhan Doğan, Ayfer Tezer, Seval Gedik, Huriye Eyüpoğlu, F. Aynur Demirci, Gül Ankara, Nuriye Yanık, Hale Sarı, Semiha Savaşkan, Leyla Yalçın, Nazmiye Öksüz, Lütfiye Ada, Dürriye Gündüz, Müzeyyen Vural, Aylan Dağlı, Fatma Koca, Meliha Güneş, Filiz Altan, Hatice Temel, Nermin Altıntaş, Nadide Kurubacak, Letâfet Özer, Hülya Öztürk, Semra Çilesizoğlu, Semiha Özgümüş, Nilüfer Çırpan, Sezgin Gürkan, Asiye Öner, Beyhan Yıldız, Feride Büyüktuncay, Reyhan Darende, Neriman Ayyıldız, Hülya Yelkenci, Nadiye Can ve Gülsün Deniz.

HALİT MISIRLIO... ANİ B R RAHA... GEÇİ...

Yol-İş Federasyonu Genel Başkanı Halit Mısırlıoğlu Ankara'da ani bir rahatsızlık geçirmiş ve Sosyal Sigortalar Dışkapı hastahanesine kaldırılmıştır.

Halit Mısırlıoğlu'nun hastahanede bulunduğu sırada TÜRK-İŞ Genel Başkanı Halil Tunç Kendisini ziyaret ederek, «Geçmiş olsun» temennisinde bulunmuş ve doktorlardan rahatsızlığı hakkında bilgi almıştır.

Yol-İş Federasyonu Başkanı bir hafta kadar tedavi gördükten sonra şifa bularak, hastahaneden taburcu edilmiştir. TÜRK-İŞ Basın Merkezi olarak Mısırlıoğlu'na geçmiş olsun deriz.

kooperatifçilik üzerine

Dar Gelirli Tüketicinin Korunmasında Türk Sendikacılığının Görevi

HÜSEYİN EKŞİ
Ankara TÜKO-BİRLİK Başkanı

Uzun bir aradan sonra TÜRK-İŞ Dergi-s'nin yeniden yayın hayatına başlaması Beni çok mutlu etmiştir. Çünkü bu derginin ilk sayılarından derlenen birinci cildini O zamanların dinamik Genel sekreteri ve şimdiki Genel Başkanımız Sayın TUNÇ'un adıma imzalayıp verdiği zamanın sevinç ve heyecanını halen duyarım ve mütevazi kitaplığımda saklarım. Yeniden yayın hayatına başlayan derginin kıymetli sütunlarında bana da bir yer verilmesinin bende yarattığı sevinç ve gurur beni daha da mutlu kılmıştır. Zira 1968'lerde Türk Sendikacılığından TÜRK-İŞ'in şahsında 7 nci genel kuruldan olan isteklerim yüzünden beni yanlış değerlendirdikleri zehabına kapılarak kendimi Leyleğin yuvadan attığı yavru sanmıştım. Oysa bu gün TÜRK-İŞ öncülüğünde kurulmuş ANKARA BÖLGESİ TÜKETİM KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ'nin başkanlığını ifa etmekteyim. Demek ki 1950 lerden beri ve halen 1961 yılından beri devam eden mücadele arkadaşlığının ahte vefası unutulmamış ve de bugünkü koşullarda erken öten bir horoz olarak bağışlanmışım.

Anlatmak İstediğim konudan biraz uzak düşen bu girişim için sayın okurların affını dilerken, fırsat bulup ta bu sütunlarda buluştuğumuz zamanlar elbette ki eski anılara gitmemizi mecbur tutacak bir çok konular da olacaktır. Zira günümüzün beleş kahramanları ta 5018 sayılı sendikalar kanunuyla 274 ve 275 sayılı kanunlara gelene kadar nice isimsiz kahramanların bu uğurda harcandığını da zaman zaman sizlere anımsatmakta bir nevi ahte vefa olacaktır.

Başkasının emeğini istismar etmeden kendi emeğini pazarlayarak geçimini sağlamaya çalışan tüm çalışanlar, benim görüşüme göre İşçidir ve hepsi de dar gelirli birer tüketicidir. Bu kitlenin Sanayi bölümünde işçi niteliğinde çalışanların yüzde seksene yakını sendikalarda örgütlenerek toplu pazarlık olanakları elde etmelerine rağmen ekonomik yönden bir refaha kavuştuklarını genel anlamda değil, ancak pazarlık olanağı bulunmayanlara nazaran kabul edebiliriz. Bu sebeple, TÜRK-İŞ'in şahsında Türk sendikacılığının başlangıçtan sonuna dek bir toplu iş sözleşmesi sendikacılığını devam ettirebileceğini zannetmiyorum. Nitekim, bu kanımı TÜRK-İŞ'in teşvikiyle kurulan Tüketim Kooperatifleri bölge birliği, TÜRK-İŞ'in öncülüğünde kurulan yapı kooperatifinin (Orantıya vurursak) 55 yıllık Cumhuriyet hükümetlerinin bile başaramadığı boyutlara ermesi-ve en nihayet bu günkü hükümetle TÜRK-İŞ'in yaptığı toplumsal anlaşma doğrulamaktadır. Bu konular üzerinde ileride önünüze serebileceğim yaşanmış olaylar ve somut örneklerim dağarcığımda çoktur. Ancak yazımın başlığı ile kubbeyi çatabilmek için bir anımı aktarmak istiyorum.

27 Mayıs 1960 devriminin getirdiği hürriyet havası içinde o zamanların mevcut iş yeri işçi mümessilliğinin verdiği dokunulmazlıkla (Bu günkü TES-İŞ'in kurucularından olan) Hirfanlı ve Kesikköprü barajları enerji işçileri sendikasını kurmuştum. Sendikacılığa ilgim ise 1950'lerde Bursa Merinos fabrikasında genç bir tekstil işçisi iken başlamıştı amma o zamanki anlayış ve bilgime göre, kim başındaki amirlere karşı hakkını korkmadan ararsa o mümessil olur ve sendikacı olur anlayışından ileri değildi. 1952'lerde TÜRK-İŞ'in kurulması sırasında Hirfanlı'da Sayın Tunç'la tanıştım. Beni o zamanın dişli mücadele arkadaşlarına şöyle tanıtmıştı. «İşte arkadaşlar bakir fikirli ve geleceğinden çok umutlu olduğum genç bir sendikacı arkadaş «Sayın TUNÇ'un umutlarını gerçekleştirebildiğimi iddia edemem amma kendisinden aldığım feyzle gerçekten o günün şartlarında çok cesurane girişimlerim olmuş ve hatta bu yüzden zamanın Kırşehir valisi tarafından tevkif edildiğimin (Milli Birlik komitesinin valilere geniş yetkiler veren 6 sayılı yasasına istinaden) haftasında yine sayın TUNÇ'un cesurane girişimleriyle kurtulmuş ve mücadeleme devam etmiştim. Her iki barajda şehir ve kasabalardan uzak mahrum bölgelerdi. İşverenin buralarda 3008 sayılı yasa hükmü gereğini yerine getirmeyenler ihaleleri müteahhitlere verip onlara devlet eliyle büyük kazançlar sağlarlardı. Zaten, tevkif edilmeme nedende, bu işi kurcalamam ve işçilere dayak atarak küfür eden bir mühendisi alenen kınamış olmamdı.

TÜRK-İŞ'in destek ve himayesiyle bütün bu badireleri atlamış ve işyerime tüketim kooperatifleri kurarak işçinin ve sendikanın cüzi tasarrufları ile yanlız kendimize değil, çevre köylere de yararlı olmaya başlamıştık. Öyleki, köylülerle mal mübadelesi de yapabiliyorduk. Sendika üyelerimiz ve diğer mühendis ve memurları da bir bütün olarak bu sosyal hizmetlerimizden yararlandırıyorduk.

1963 yılında büyük liderimiz ve ağabeyimiz Rahmetli Demirsoy sendika himayesinde tüm çalışanlara sağladığımız sosyal, kültürel ve ekonomik hizmetleri görünce bana aynen şöyle demişti: «Ekşi sen toplu iş sözleşmesini devamlı bağıtlamışsın senin sözleşmeye ihtiyacın yok» Bu değerli lafın anlamını o zamanlar pek tahlil edememiştim. Amma, bu gün bu lafın ne kadar bilinçli ve isabetli olarak söylenmiş olduğunu takdir ederek O büyük insanı rahmetle ve hürmetle anıyorum. Onun bu lafını ve sendikacılığın ana hedeflerini inceleyip bir şeyler öğrenmeye çalışırken ve zaman zaman gelip Rahmetli Demirsoy ve Sayın TUNÇ'tan devşirdiğim önerilerle gelişen fikir yapım neticesi, bu iki kıymetli lideri 7 nci genel kurulda en insafsız bir biçimde eleştirmiştim. Çünkü TÜRK-İŞ'in öncülüğünde tüm dar gelirli kesime sendikacılığımızın çok şeyler verebileceğine inancım o kadar artmıştı ki, her ikisini de bir hoca ve ağabey gibi sevip saymama rağmen, bu inancıma feda ederek bana olan güvenlerini sarstığımı sanmıştım. Amma 1971 de Tüketim Kooperatifleri ile ilgili verdiğim rapor ve en son 1973 yılında 9 ncu genel kurulda yaptığımız görüşmelerimizde Rahmetlinin ve zaman zaman görüştüğüm sayın TUNÇ'un bana fazlaca kırgın olmadıkları kanısına vararak rahatlamışımdır.

Netice olarak şuna işaret etmek isterim ki, demokrasiye inanmış ve 24 ilke ile işçi andımızın bir gereği olarak Sendikalarımız dar gelirli tüketicinin korunmasında Tüketim kooperatiflerinin gelişip genelleşmesi için yalnız güzel laf ve nasihat değil nakit gereklidir. En az 7 bölge birliğinin kurularak TÜKETİM KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİNİN kurulmasını gerçekleştirmelidirler. Bu sebeple de, TÜRK-İŞ öncülüğünde kurulan ANKARA BÖLGE BİRLİĞİ bir an önce maddi bakımdan desteklenmeli ve yetişkinlerin eğitimindeki «Gözle eğitim» gerçekleşmelidir. Çünkü atılım halinde olmalarına rağmen ANKARA TUKO - BİRLİK henüz fonksiyonunu ifa edemediğinden diğer bölgelerin cesaretleri kırılmaktadır.

imar - iskân bakanlığı'nın yurtta yuva projesi

DÖVİZ KARŞILIĞI YURT DIŞINDAKİ İŞÇİLER İÇİN YAPTIRILACAK OLAN MESKENLER 65 — 70 BİN MARK KARŞILIĞI VE TAKSİTLE SATILACAK

İmar ve Iskan Bakanlığı, hem döviz temini hem de yurt dışındaki işçilerimizi mesken sahibi yapmak amacıyla yeni bir projenin uygulanmasına başlanıldığını açıkladı.

İmar ve İskan Bakanı Ahmet Karaaslan, bir basın toplantısında verdiği bilgide, «Yurtta Yuva» projesinin uygulanış biçimini anlattı.

Bakan Karaaslan'ın verdiği bilgiye göre, Türkiye'de kendisinin ve ailesinin gayrimenkulu bulunmayan yurt dışındaki işçilerimiz, bu projeden yararlanmak suretiyle meskene kavuşacak. İnşaata ise, ilkbahar aylarından itibaren başlanıyor.

Ahmet Karaaslan bu projenin ilk etapta 4 bin ünite olarak belirlendiğini, İstanbul Osmaniye'de 500, Alibeyköy'de 500 ve Ankara Sincan'da 500 dairenin inşaatına derhal başlanacağını bildirdi.

Yurt dışındaki işçilerimizin yararlanacağı bu proje uyarınca yaptırılacak meskenlerin normal katları 70 bin, zemin katlar 65 bin Alman Markı karşılığında ve taksitlerle satılacak.

Ödemeler 10 bin Mark peşin ve ayda 750 Mark taksitle yapılacak, dairelerin yurt dışında çalışan işçiye 2 yıl sonunda teslimi sırasında 10 - 15 bin Mark daha istenecek. Böylelikle hem daha çok döviz temini yoluna gidilirken, yurt dışındaki işçilerimiz de mesken sahibi olacak.

Hak sahiplerinin seçimi yapıldıktan sonra konut yaptırmak isteyen ve gereken şartlara haiz olanların 10 bin Markı veya karşılığı olan dövizi Türkiye Emlak Kredi Bankası'nın belirtilen hesap numarasına yatırmaları gerektiği ifade edilerek, bundan sonraki aylık ödemeler için 500 mark yatıracakları, dairenin hak sahipliğinin kesinleşmesinden 2 yıl sonra tesliminde normal katlar için 15 bin Mark ve zemin katlar için de 10 bin marklık bir ödemenin yapılması gerektiğini belirttiler.

TÜRK-İŞ'in

Demokrasinin korunmasıyla ilgili karar ve önerilerini kapsayan

GÖRÜŞÜ

Cumhurbaşkanı'na Başbakan'a ve Ana Muhalefet Partisi Başkanı'na sunuldu

TÜRKİYE İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ) İcra Kurulu, «TÜRK-İŞ Yönetim Kurulunun bundan bir süre önce yaptığı toplantıda aldığı Demokrasiyi Korumayla ilgili karar ve önerilerini» Cumhurbaşkanı Fahri S. Korutürk, Başbakan Bülent Ecevit ve Ana Muhalefet Partisi Genel Başkanı Süleyman Demirel'e sunmayı kararlaştırmıştır.

TÜRK-İŞ Genel Sekreterlik yetkilisi, birer metin haline getirilen dosyaları, başta Cumhurbaşkanı Fahri S. Korutürk olmak üzere Başbakanlığa ve Adalet Partisi Genel Başkanlığına götürerek vermiştir.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulunun beş gün süren toplantısından sonra, ittifakla kabul edilen «Demokrasiyi korumayla ilgili Karar ve Öneriler» metninde, Anayasa ve TÜRK-İŞ ilkeleri doğrultusunda demokrasinin korunması kararlaştırılmış ve bunun için de «Ülkede anarşinin durması, vatandaşların barış ve özgürlüğünün tam olarak sağlanması için» Anarşinin kaynaklandığı faşistler ve komünistlerle, gerçek bir uğraşı verilmesi öngörülmüştür.

TÜRK-İŞ, İnsan Haklarına, Atatürk İlkelerine ve Anayasaya dayanan Milli, Demokratik, Lâik Sosyal Hukuk Devleti Anlayışı içinde, komünizm, faşizm, gericilik, yoksulluk, cehalet ve sefaletle mücadele ile demokratik düzenin korunması, sosyal adaletin gerçekleşmesi ve çağdaş uygarlık düzeyine ulaşılmasına hizmet etmeyi amaçları arasında sayar. (Ana Tüzük Madde: 3)

Sınıf ayrılıklarının derinleşmesiyle, sınıf çatışmalarına yol açacak sebepleri ortadan kaldırmayı, sınıflar arasında denge, barış ve kaynaşma sağlayıcı bir politika izlemeyi, TÜRK-İŞ başlıca görevleri arasına almıştır. (Türk-İş'in 5 nolu ilkesi)

TÜRK-İŞ'in Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Ana Muhalefet Partisi Başkanına sunduğu metin aynen şöyledir :

●

«ANARŞİYİ YÜREKLENDİRECEK TUTUM VE DAVRANIŞLARDAN KAÇINILMALI.»

●

«EKONOMİK ALANDAKİ ANARŞİ, ÖRGÜTLENMİŞ ANARŞİYE OLANAK SAĞLIYOR.»

●

«MİLLÎ VE MANEVÎ DEĞERLER, POLİTİK ÇEKİŞME PAZARLIĞI YAPILMAMALI.»

●

«17.10.1978 günü olağan toplantısını yapmak üzere Ankara'da TÜRK-İŞ Genel Merkezinde toplanan TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, devletimizi ve Anayasamızda kurallanan demokratik rejimimizi ulusumuzun bütünlüğü ile tüm millî ve manevî değerlerimizi ağır biçimde tahrip etme boyutlarına ulaşan anarşizme ve terörizme karşı gerek Konfederasyon olarak alınacak önlemlerin ve gerekse ülke çapında Hükümet ve anayasal kuruluşlarca başvurulabilecek önlem ve işlemlerin neler olabileceğini müzakere etmiştir.

«Anayasada öngörülen kuralların gerçekleşmesi çabalarının yanısıra Anayasa dışı sosyal ve ekonomik bir düzen kurulması, devletin şeklinin değiştirilmesi, Atatürk devrimlerinin ve demokrasinin tahribi amacına yönelen her türlü akıma karşı bütün gücüyle mücadele etmeyi, insan haklarına, Atatürk ilkelerine ve Anayasamıza dayanan millî demokratik, lâik sosyal hukuk devleti anlayışı içinde komünizm, faşizm, gericilik, yoksulluk, cehalet ve sefaletle mücadele ile demokratik düzenin kurulması sosyal adaletin gerçekleştirilmesi ve çağdaş uygarlık düzeyine ulaşılmasında hizmet etmeyi», Ana Tüzüğünün temel hükümleri ve açık seçik amacı olarak belirleyip ilân eden TÜRK-İŞ Konfederasyonu ve bağlı teşkilâtı kurulduğundan bugüne kadar amacından şaşmaksızın hiç bir anarşik eylem ve işlem içinde bulunmadığı gibi, anarşik eylem ve işlemlere yardımcı olacak, bu eylemleri yüreklendirecek hiçbir tutum ve davranışa da girmemiş ve sürekli karşı olarak mücadele vermiştir.

Bu nedenle, ulusumuzun ve Türk işçisinin güç ve güven kaynağı olan TÜRK-İŞ, 17.10.1978 tarihli olağan toplantısında ilke ve amaçlarının ışığı altında gündemindeki konuları müzakere ederek değerlendirmiştir.

Yapılan müzakereler ve değerlendirmeler sonunda, Anayasamızda kurallanan demokratik rejime kuşku duymaksızın inanan komünizme, faşizme ve her türlü totaliter rejim özlemcilerine karşı olduğunu açıklamakta tereddüt etmeyen işçi kuruluşları ve bu inancı paylaşan diğer kuruluşlarla işbirliği yapmağa hazır olduğu kararına varan TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu ayrıca anarşi ve terörle mücadelede teşhisini ve öncelik taşıyan önerilerini aşağıdaki şekilde karara bağlamıştır.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, konu ile ilgili genel değerlendirmesinde :

Ulusumuzun ve ülkemizin karşı karşıya bulunduğu anarşik olaylarda anarşizmin bilimsel, klâsik tanımında yer alan hiç bir kural, koşul ve sistem tanımayan sınırsız bireysel tepkinin yarattığı tahribin gelişmesi yerine bilinçli bir amaç taşıyan hedefine ulaşmakta her alanda anarşiyi araç olarak kullanan örgütlenmiş bir hareketin varlığını tesbit etmiştir.

Anayasamızda kurallanan demokratik rejimimizi yıkmak, devleti ele geçirmek hedefine yönelerek totaliter bir rejim kurmak amacı etrafında örgütlenen komünist ve faşist mihrakların, anarşiyi amaçlarına ulaşabilmek için her alanda günden güne etkinliği arttırılan bir araç olarak kullanmakta olduklarını TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu kaygı ile açıklar.

Aslında kendi rejimleri ve anlayışları içinde anarşiyi reddeden ve anında boğan komünist ve faşist düşüncenin demokratik rejimin olanaklarından faydalanarak demokratik rejimi yıkmak ve boğmak demokratik hukuk devletini çökertmek yolunda dünyanın uygun bulduğu her yerinde anarşiyi acımasızca bir araç gibi kullandığı gözleminde olan TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu bu gerçeği ulusumuzun ve tüm demokratik anayasal kuruluşlarımızın gözden kaçırmaması gereğine dikkatleri çekmeyi görev sayar.

Türk Ulusunun ve devletinin varlığına, gelişmesine ve bütünlüğüne yönelen örgütlenmiş bir hareket niteliğinde olan anarşinin bu denli gelişmesinde çeşitli nedenlerle çözüme bağlanamamış sorunların birikimi sonucu ülke içinde doğan sosyal, ekonomik ve siyasal ortamın yanında kızıl ve kara emperyalizmin ülkemiz üzerindeki ekonomik ve stra-

→

tejik çıkar hesaplarıyla, örgütlenmiş anarşiyi ülkemizin kalkınmasını önlemek, Türk ulusunun varlığını, birliğini ve demokratik düzenini çökerterek devletimizi zayıflatmak yolunda besleme ve desteklemesinin de önemli bir yer tuttuğunu TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu tesbit etmiştir.

Niteliği, hedefi ve amacı ile gelişme ortamı ve beslenme kaynakları yukarda belirlenen örgütlenmiş anarşiye karşı ülke çapında verilecek kesin mücadelede tüm anayasal kuruluşların kendini görevli sayması gereğine inanan TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, örgütlenmiş anarşinin gelişmesine ortam hazırlayan adeta yardımcı olan iç ve dış koşulların demokratik rejim içinde alınacak kesin önlemlerle kaldırılması gerektiği ve kaldırılabileceği görüşündedir.

Demokratik rejime inancın yok edilmeye Ulusumuzun yılgınlık ve bezginliğe sürüklenmesine çalışılan bu günlerde TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu başvurulan bu tahribata rağmen Anayasamızca kurallanan demokratik rejim içinde Ulusumuzun ve ülkemizin esenliğe çıkartılacağı inancını ittifakla taşıdığını açıklamayı görev saymaktadır.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, anarşinin bu denli gelişme göstermesinde etken olan başlıca unsurların aşağıda belirlendiği gibi tesbit edilmesinde ve bu tesbite göre yine aşağıda belirtildiği gibi öncelikli önlemler alınmasında yarar görmektedir.

1 — Ülkemiz, kuşkusuz bir kalkınma hamlesi içinde ve sanayileşme sürecindedir. Bu nedenledir ki, toplumumuz sosyal ve ekonomik alanda hızlı bir değişim içinde bulunmaktadır. Sanayileşme ve kalkınma sürecinin doğal sıkıntılarını, ekonomik ve toplumsal olayların yarattığı sorunları istismar etmek yerine sağlıklı demokratik bir denetim altında tutmanın ve milli seviyede yönlendirmenin gereklerini yerine getirmede tüm anayasal kuruluşlar tartışmasız bir bütünlük içinde olmalıdırlar.

Kalkınan her ülke, kalkınma ve sanayileşme yolunda belli bir bedel ödemiştir. Kalkınma ve sanayileşmenin yükünün ve bedelinin yalnız çalışanların ve belirli kesimlerin değil, tüm ulusca eşitlik ve fedakârlık içinde paylaşılmasının gerekliliği kabul edilerek bu yolda milli bir bilincin yaratılmasına çalışılmalı ve uygulamalar bu anlayış içinde yönlendirilmelidir. Ekonomik alandaki anarşinin, örgütlenmiş anarşiye en büyük olanağı sağlıyacağı unutulmamalıdır.

Üretimin hızla arttırılması, milli gelirin adaletli bir biçimde bölüşümü, işsizliğin giderilmesi, devleti sağlıklı ve etkin bir gelir kaynağına kavuşturacak adil bir vergi düzeyinin sağlanması, yurt yöreleri arasındaki dengesizliğin giderilmesi, tüketimin kamçılanmaması, kesin ve zorunlu tasarruf önlemlerine başvurulması, maliyet-fiyat-kâr alanında kesin bir denetimin sağlanarak fiyat artışlarının önlenmesi, milli kaynaklarımızın harekete geçirilmesi yolunda akılcı, ulusal çıkarları gözeten müdahaleci, etkin önlemlerin alınarak ekonomimizin hedefleri açık milli bir anlayışta, seviyede ve plânda yeniden düzenlenmesinin kaçınılmazlığında ittifak edilmelidir.

Sosyal ve ekonomik durumun düzeltilmesi ve düzenlenmesi yanında sosyal ve ekonomik sıkıntılar ile bu sıkıntıları her gün istismar etmemenin anarşiyi geriletecek önemli bir etken olduğu konusunda TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu ittifak halindedir.

2 — Kalkınma ve sanayileşme sürecini, hür demokratik rejim içersinde sancısız ve yalnızca kendi olanaklarıyla gerçekleştiren ülkelerin çok azınlıkta olduğu gerçeği, ülkenin ve rejimin geleceği üzerinde siyasal partilerimize ağır sorumluluklar yüklemektedir.

Örgütlenmiş anarşinin, bu sorumlulukların ihmalinden en büyük fırsatı ele geçireceğini, siyasal partilerimiz ve yöneticileri asla gözden uzak tutmamalıdırlar.

İktidara gelen siyasi partilerimiz kendilerince makbul bir ideolojiyi, sistemi veya metodu devletin de olanaklarından faydalanarak adeta resmileştirilmiş bir biçimde yönetilenlere yani Ulusumuza kabul ettirme ve bu ideoloji, sistem veya metodu zorla gerçekleştirme yollarına başvurmamalıdırlar.

Muhalefet görevini yürüten siyasi partilerimiz de kendilerince makbul bir ideolojiyi, sistemi veya metodu tahrikle, tertiple ,yasal sınırlar dışındaki eylem ve işlemlerle ve zorla ulusumuza kabul ettirmeye ve siyasi iktidarları bu yollara başvurarak tahribe yönelmemelidirler.

Yönetilenlerin kendi seçtikleri yöneticileri kamu özgürlükleri ve yasal sınırlar iklimi içersinde daima denetim altında bulundurmaları ve siyasal iktidarı etkilemeleri ve yönlendirmelerinin demokrasinin temellerinden birini teşkil ettiğini, siyasi kadrolar kabul etmelidirler.

Anayasamızda kurallanan demokratik rejimi tahrip etmek amacından başka hiç bir amaca hizmet etmediği bilinen komünist ve faşist her türlü totaliter ideoloji, tutkunlarını mevcut siyasi partilerimiz kendi içlerinde himaye etmemeli ve yüreklendirmemelidirler.

Kalkınma ve sanayileşme mali olanak ve kaynaklara bağlı olduğu kadar milli bir bütünlüğün sağlanması ve moral gücün seferber edilmesine de bağlıdır. Kalkınma ve sanayileşme sürecinde keskin siyasal ayrılıkların, dargınlıkların yeri olamaz.

Üretmenin ve yaratmanın ortak yanlarının aranması ve bulunması yerine, üretmeden ve yaratmadan yanlızca paylaşmanın kavgası, politik çekişmelerin sermayesi yapılmamalıdır.

Eğitim kurumlarından sportif faaliyet yapan kulüplere, amacı sınırlı en küçük dernekten Ticaret ve Sanayi Odaları ve sendikalar dahil her türdeki meslek kuruluşlarına kadar sosyal, ekonomik ve kültürel alanda aslında sınırlı ve belirli görevlerini yürütmekle yükümlü olan tüm kuruluşların içine

→

politik taassupla ayrımcılık sokulmaktan vazgeçilmelidir.

Kitle ve meslek kuruluşlarının her siyasal parti tarafından egemenlik altına alınmasını sağlamak ve iktidar mücadelesinde kullanmak yolunda alabildiğince politize edilmesi, gerçek dışı telkin, vaad, menfaat ve nihayet tehdit ve baskı ile asıl işlevlerini yapamaz hale getirilmesi yollarına başvurulması terkedilmelidir.

İlkokullardan başlayarak yüksek okul ve üniversitelerimize kadar sürdürülen ve gencecik vatan evlâtlarını eğitim çağında politik amaçlarla şartlandırarak silâhlı karşıtlığa itme ve bu tertiplerden siyasal iktidar olma yararı sağlamak çılgınlığına meydan veren her karar, işlem ve eyleme siyasi partilerimiz kesinlikle karşı durmalıdırlar.

Manevi ve millî değerler, siyasi hayatın ve çekişmenin pazarlığı ve kazancı için alet olarak kullanılmamalı ve tahrip edilmemelidir.

Bugün ülkemizde uyulması gerekli bu gerçeklerin dışında hareket edildiğini gözleyen TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Anayasamızda kurallanan demokratik rejimin esenliği için bu rejim içinde Anayasamıza uygun yasal düzenlemelerle yönetim erkine varış yolu olan seçim yasası ve siyasal partiler yasasının yeniden düzenlenmesi gerektiği kanaatindedir.

Ön seçim sistemini kaldıran, dar bölge ve çoğunluk sistemine dayalı işçilerin, köylülerin, küçük esnafın, tüm çalışan kesimlerin parlamentoda temsiline daha fazla olanak sağlayan, Anayasamızın reddettiği komünist ve faşist totaliter yönetim özlemcilerinin ve amaçları dışına taşan derneklerin siyasi partilerle ve siyasal yaşamımızla ilgisini kesen, bir seçim yasası ve siyasi partiler yasası yeniden düzenlenmelidir.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, anarşiye karşı demokratik rejimin bir çaresizlik rejimi olduğu, yönetim erkini zorla ve silâhla ele geçirmekten başka bir çare kalmadığı yolunda anarşinin boy attırılacağı bir siyasal ortamın yaratılmasının engellenmesi gerektiği kanaatindedir.

Parlamento ve parlamentodan kaynaklanan siyasal iktidarlar güçlendirilerek sağlıklı bir işlerliğe kavuşturulmasında görüş ve güç birliğine varılması TÜRK-İŞ Yönetim Kurulunun ön gördüğü önlemlerden biridir.

3 — TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, örgütlenmiş anarşiye karşı Anayasamızda kurallanan demokratik rejimin kendi kendisini tahrip eden olanaklara yol vermeyen bir içeriği olduğunun, harekete geçirilecek anayasal kuruluşlar ve yasal düzenlemelerle, ortaya konulması gerektiği kanaatini taşımaktadır.

Anayasamında ifadesini bulan demokratik sosyal hukuk devleti, varlığının temel kurumları ile kendini anarşik saldırılara karşı koruyacak güçte tutulmalı ve yasal düzenlemelerle bu savunması desteklenmelidir.

Siyasi iktidar gücü ve hükümet ile devlet gücünün, devletin temel kurumlarının yekdiğerine karıştırılması önlenmelidir.

Devletin kurumlarıyla birlikte asliliği ve süreklliği ile siyasal iktidar ve hükümet olmanın ayrılığı kesin olarak gözetilmelidir. Devleti devlet yapan, demokratik rejimin işlerliğini sağlayan Anayasal kurumlar, tüm ulusun birliği ve güvenliğinin güvencesi ve malıdır.

Siyasi kadrolar, oy üstünlüğü, iktidar olma gerekçesi ile özgürlükçü demokratik rejimi ve sosyal hukuk devletini ayakta tutmak için meydana getirilen kurumlara kendi bildiklerince yön verecek uygulamalara baş vurmaktan sakınmalıdırlar.

İdare, güvenlik ve adalet cihazı kuşkulardan ve etkilerden arındırılmış olarak etkin bir biçimde çalıştırılmalıdır. İdare ve güvenlik cihazının partileştirilmesinin ve adalet cihazının korumasız bırakılmasının her türlü badireyi davet edecek, örgütlenmiş anarşiyi yüreklendirecek bir uygulama olacağı gerçeği üzerinde ittifak edilmelidir.

Bu ittifak içinde idare ve güvenlik cihazında, siyasal alanda sanki yollar tıkanmış gibi dernekçilik yoliyle kurulmak istenen ayırımcılığa son verecek yasal önlemler alınmalı, idare ve güvenlik kurumlarından, bu kurumların yansız işlerliğini önleyenler ayıklanmalıdır.

Adalet kurumlarının sağlıklı ve etkin bir işlerliğe kavuşturulması önlemlerine başvurulması yanında, bu kurumlar görevlilerinin maddi ve manevi yönden güvenlikleri etkin bir biçimde arttırılmalıdır.

Bu nedenlerle de, TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, Dernekler Yasasının yeniden düzenlenmesiyle Devlet Personel Yasasında ve devlet personeli ile ilgili yönetmeliklerde değişiklikler yapılması yanında Anayasamızın öngördüğü ve anarşiyi hedefleyen biçimde yargı organlarının özelleştirilerek işlerliğe konulmasını, örgütlenmiş anarşiye karşı alınacak önlemler içinde gördüğünü belirtir.

4 — TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, eğitim alanındaki düzensizliğin ve tutarsızlığın örgütlenmiş anarşinin bugün için yüreklenmesine ve boy atmasına neden olduğu gibi, yarın için de ülkeyi tahrip etmeye devamda etken olacağı kanaatindedir.

Ulusumuzu, yaşadığımız yüzyılın bilimine tekniğine, ulaştıracak milli ve manevi değerlerimizi geliştirecek Anayasamızda kurallanan demokratik rejime inancın yanında Türk devleti ve Türk ulusunun birliği ve bütünlüğüne inancı pekiştirecek kuşakları yetiştirmek işlevini yerine getirecek bir eğitim düzeni ve birliği sağlanılması kaçınılmazdır.

Atatürk ilkelerinin ve ideallerinin çerçevesinde yönlendirilen, çağdaş bilim ve tekniğin en ileri düzeyde belletilmesi yolunda geliştirilmesi gereken, milli, manevî ve ahlâki değerlerimizin korunması ve gelişmesini sağlayacak birlik ve bütünlüğü içermesi zorunlu olan, milli seviyede bir öğretim bir- →

ekonomik rapor

SADIK ŞİDE, DASIN MENSUPLARININ SORULARINA KARŞI DÖRDÜNCÜ BEŞ YILLIK PLAN HAKKINDA TÜRK - İŞ'İN GÖRÜŞÜNÜ AÇIKLADI

«— TÜRK-İŞ PLANIN HEDEFLERİNE ULAŞMASI AMACI VE TEŞKİLATI ARACILIĞI İLE BÜTÜN İŞÇİLERE PLANI BENİMSETMEK İÇİN ÇABA HARCAMIŞTIR —»

«TÜRK-İŞ ENFLASYONA KARŞI ALINACAK TEDBİRLERLE TAM İSTİHDAMI SAĞLAYICI POLİTİKANIN İÇ PAZARI AKTİF BİR HALE GETİRMEKLE SAĞLANACAĞINA İNANMAKTADIR»

TÜRKİYE İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ) Genel Sekreteri M. Sadık ŞİDE, Dördüncü Beş Yıllık Plân hakkında TÜRK-İŞ Görüşünü açıkla mıştır.

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri M. Sadık ŞİDE, «Türk-İş'in kalkınmanın ancak demokratik düzen içinde ve plânla mümkün olabileceğini» yıllardanberi savunmakta oduğunu söylemiş ve TÜRK-İŞ olarak Plânın hedefine ulaşması amacı ve teşkilâtı aracılığı ile bütün işçilere plânı benimsetmek için çaba harcadığını bildirmiştir

TÜRK-İŞ'İN GÖRÜŞÜ

liği ve biçimi ile bilimsel, teknik ve moral güç sağlanmalı ve yaratılmalıdır.

Bu konuda alınacak önlemlerin başında öncelikle eğitici yetiştiren eğitim kurumları, her haliyle ele alınarak yeniden düzenlenmelidir.

Eğitici kadronun maddi ve manevi olanaklara kavuşturulması yanında çağın bilim ve tekniği ile Türk ulusunun eşsiz tarihi ve üstün ahlâkını öğretmek, vatan ve insan sevgisini aşılamak, manevi değerlerimize sahip olunmasını belletmek görevinden sapmalara meydan verenlerin eğitim kadrosu ile ilişkileri kesilmelidir.

İlk ,orta, lise öğreniminde belletilecek bilgi yek nesaklığı ve birliği sağlanması yanında, ülkemizin gelişmesi ve geleceğine göre plânlanan teknik öğretimle meslek sahibi olunmasına önemle yer verilmelidir.

Üniversitelerimiz, bir anarşi yuvası olmaktan çıkartılmalı, yalnız bilgi ve meslek veren kuruluşlar değil, araştırma yapan kuruluşlar haline getirilmelidir.

Fabrikalarımızı, hastanelerimizi, yeraltı ve yerüstü servetlerimizi gelecekte güvenle işletecek ve geliştirecek bir kuşağı yetiştirmek, ulusumuzu ve devletimizi emanet edeceğimiz evlâtlarımızı özenle yetiştirmek zorunda olduğumuza inanmalıyız.

Örgütlenmiş anarşinin, Türk eğitim camiasını ve düzenini berhava etmek için giriştiği eylemlerin etkinliği ve bu alanda odaklanma gayretleri apaçık gözler önündedir.

Bu nedenlerle TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, millî seviyede ele alınacak ve bir eğitim birliğini sağlayacak önlemlerin alınmasını, örgütlenmiş anarşinin kaynağında yok edilmesi için önemli bir koşul saymaktadır.

5 — Ülkemizin ve ulusumuzun bir kalkınma hamlesi ve sanayileşme sürecine girmesi, Türk devletinin güçlenerek etkinlik kazanma yolunda ilerlemesi Türkiye'nin dostlarınca olduğu kadar düşmanlarınca da izlenmektedir.

Devletimizin ve ulusumuzun asırlara dayanan tarihsel ve hatta dinsel husumetlerle dört bir yandan çevrilmiş olduğu asla unutulmamalıdır.

Buna ilâveten, ülkemiz komünist, faşist ve kapitalist emperyalist güçlerin politik, askeri stratejik ve ekonomik çıkarları açısından paylaşım alanı yapılma oyunlarının tehdidi altındadır.

«TÜRK-İŞ, PLAN'DA TAM İSTİHDAMI HEDEFLERDEN BİRİ SAYAR.»

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri M. Sadık ŞİDE'nin Dördüncü Beş Yıllık Plânla ilgili olarak Basına verdiği görüş şöyledir :

«TÜRK-İŞ, kalkınmanın ancak demokratik düzen içinde ve plânla mümkün olabileceğini savunmuş, plânın hedeflerine ulaşması amacı ve teşkilâtı aracılığı ile bütün işçilere plânı benimsetmek için çaba harcamıştır. Çünkü başarıya ulaşmak benimsemek ve inanmakla mümkündür.

DPT'nin ve dolayısıyla Plân ve Programların sadece yol gösterici olması lüksünden sıyrılarak en azından ekonomideki kötüye gidişten kurtulup toparlanma sağlaması için TÜRK-İŞ bundan daha etkin bir önlem düşünülemiyeceğine inanmaktadır.

Bu politikaların uygulaması yanında ekonomik politikanın ana ve acil ilkesi tam istihdam olmalıdır. Tam istihdam ise değişik politikaların bir arada kullanılması ile sağlanabilir. Devamlı ve dengeli bir ekonomik kalkınma ,üretim yapısının değiştirilmesi, uygun teknolojinin seçilmesi ve özellikle gelişmemiş bölgelerde emek, yoğun yatırımlara ağırlık verilerek gerçekleştirilmelidir.

Tam istihdamın ana ilke olarak kabulünden sonra, hükümet, dengeli bir şekilde talebi artırmak ve gelir dağılımını adil bir hale getirmek için ekonomik ,sosyal ve mali politika ile plânı yürütmelidir .İnsani ve sosyal açıdan çok tehlikeli ve yıkıcı sonuçlar yaratan işsizliğe karşı yeni iş sahalarının temini acilen sağlanmalıdır.

TÜRK-İŞ'İN GÖRÜŞÜ

Türkiye'nin ekonomik yönden sömürüye açık bir pazar olma halinin devam etmesi, stratejik ve siyasal açıdan da böylece sürekli bağımlı tutularak denetim altında bulundurulmasının her koşulda amaçlanabileceğini gözden uzak tutmamak gerekmektedir.

Anayasamızda kurallanan Demokratik rejim içinde kalkınma ve sanayileşmemizi istemeyen dış güçler, yurt içinde buldukları gafiller eli ile anarşiyi başka bir yönden körüklemekten geri kalmamaktadırlar. Özellikle terörist hareketlerin giderek gelişmesi Türkiye Cumhuriyeti devleti içinde silinen mezhep ayrılıklarının yeniden alevlendirilmesi, etnik ayrılıklar yaratılmaya gayret edilmesi, dış güçlerin anarşik olaylardaki etkin varlığını kesinlikle ortaya koymaktadır.

Milyonlarca liralık silâh ve para yardımı ile harekete geçirilen komünist ve faşist eylemciler ile totaliter rejim özlemcilerinin amacının, ülkemizi ulusumuzu bölüp parçalamak, devletimizi yok etmek olduğunu görmemek olanağı yoktur.

Türk ulusu, bugün artık açıkça ortada olan bu menfur oyuna gelmemelidir.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, ülkemizi parçalamak ve yutmak isteyen komünizme ve emperyalizme ulusumuzu ezmek ve köleleştirmek isteyen faşizme karşı milli bir bilinçle ve bütünlükle mücadele vermenin kaçınılmaz olduğunun bilincindedir.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, ülkemizin içine sızan dış güçlerin tertiplerine karşı devletin kesin önlemler alması yanında bu yolda alınacak önlemlerin tüm ulusumuzca desteklenmesinin bir milli görev olarak benimsenmesinin, anarşinin geriletilmesi için kaçınılmaz bir görev olduğu kanaatindedir.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, bu teşhisleri ile bu önlemlerin alınmasından yana olan, komünizme ve faşizme karşıtlığını ilân ederek Anayasamızda kurallanan demokratik rejimi inançla savunmayı görev bileceğini belirtebilen DİSK'nun da içinde bulunduğu tüm işçi kuruluşları ve bu inançtaki diğer kuruluşlarla komünist ve faşist kaynaklı anarşi eylemcilerine karşı işbirliğine açık olduğunu belirterek, tüm anayasal kuruluşları da işbirliğine davet eder.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, devletimizi ve anayasamızda kurallanan demokratik rejimimizi, ulusumuzun bütünlüğü ile tüm milli ve manevi de-

→

SADIK ŞİDE'NİN AÇIKLAMASI

— YENİ İŞ SAHALARININ AÇILMASI —

Mevcut kaynakların seviyesi nin üzerine genel talebi çıkart mak sadece enflasyonu artıracak ve dış açığı kapanmaz bir seviyeye getirecektir Bu gün i çin durum bu şekildedir. Ancak enflasyon, talebi azaltarak, istihdamı mevcut kaynakların se viyesinden aşağıda tutarak da önlenemez.

TÜRK - İŞ, enflasyona karşı alınacak tedbirler ile, tam istihdamı sağlayıcı politikanın iç pazarı aktif bir hale getirmekle sağlanacağına inanmaktadır. Ye ni iş sahalarının açılması, üretim ve tüketimdeki dar boğazların temizlenmesi, tekellere karşı fiyat politikasının seçilmiş bir biçimde kullanılması kal kınma stratejisinin ana ilkeleri olmalıdır .Her şeyden önce yapılan develüasyonlar ile hızlandırılan ve artık dayanılmaz bir orana ulaşan enflasyon, işsizliği azaltıcı bir kalkınma po litikası ile kontrol altına alın - malıdır.

— ÖZEL SEÇİLMİŞ ÖNLEMLER —

Bugün için kalkınmanın otomatik olarak istihdam sahaları açtığı ve sosyal kalkınmayı da beraberinde getirdiği şeklin - deki serbest kalkınma teorileri geçerliliklerini tamamen kay - betmiş bulunmaktadır. Zira, katı sosyal ve kurumlaşmış bünye ile büyük şirketler ,sermaye sahipleri ve toprak sahiplerinin bü yük ekonomik gücünü yeniden düzenlemek ,sadece kalkınma i le elde edilememektedir. Bu nedenle plân öngördüğü hedeflere kısa ve uzun vadede ulaşabilmek için bazı özel seçilmiş önlemler getirmelidir.

Bu özel önlemleri şöyle sıralıyabiliriz:

— Hükümet öncelikle ve ivedilikle fiyatları denetliyecek bir sistem getirmelidir. Zira, bugün için kontroldan uzak bir şekilde uygulanan fiyat artışları enf - lasyonu ve kalkınmayı etkilemektedir.

— İstihdam yaratma olanaklarını araştırmak, koordine etmek ve özellikle iş arayanlarla dar gelir gruplarına yardımcı ol mak amacıyla hükümet acilen üçlü (hükümet-işçi-işveren) bir Komisyon oluşturmalıdır. Bu ko misyon devlet plânlama teşkilâtı ile diğer ilgili hükümet ve yerel yönetim ile sıkı bir işbirliği içinde çalışmalıdır .

— İşgücü piyasasını düzenliyecek İş ve İşçi Bulma Kurumu (İİBK) büyük bir ölçüde gen ş etilmeli ve üçlü bir yönetim altına alınmalıdır. İİBK herşeyden önce iş arayanların ihtiyaçlarına

TÜRK-İŞ'İN GÖRÜŞÜ

ğerlerini, milli güvenliğimizi ağır biçimde tahrip etme boyutlarına ulaşan anarşi ve terörizme karşı etkin bir mücadelenin verilmesi ve belirtilen öncelikli önlemlerin kısa sürede alınması yolunda CHP ve AP olarak iki büyük siyasi partimizin lider ve yöneticilerinin ortak hareket etmek ve giderek ortak bir hükümet kurmak yolunda aralarındaki her türlü fiili ve politik engellerin kaldırılması gerekliliğine inancını bir kez belirtmeyi görev sayar.

Demokratik rejim içersinde anarşiye ve terörizme karşı etk n önlemlerin alınabileceği kanaatinde olan TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, demokratik rejimimizin belli bir süre içinde daha da güçlendirilmesi ve özlenen biçimde işlerliğe kavuşturulması yolunda bu görüş ve inançlarını CHP ve AP'si genel başkanlarını ziyaret ederek iletmeyi ve bu önlemlerin alınması istemi ile ortak harekete girilmesi istemini yineleyerek bu konuda etkinliğini kullanmayı kararlaştırmıştır.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, Sayın Cumhurbaşkanı'nı da ziyaret ederek bu yolda girişimlerde bulunmalarını arz ve talep etmeyi ittifakla karara bağlamıştır.

Yukarıda belirtilen görüşlerin ve alınan kararların ışığı altında TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu özel olarak anarşi ve terörizmle mücadelede gerek Konfederasyon ve bağlı teşkilâtınca izlenecek yol ve alınacak teşkilât içi önlem, eylem ve işlemler ve gerekse komünizme, faşizme ve her türlü totaliter rejime karşıtlığını ilân ederek, Anayasamızda kurallanan demokratik rejimi inançla savunmayı görev bildiğini belirtmek suretiyle DİSK'nun ve diğer işçi kuruluşlarının TÜRK-İŞ ile işbirliği yapmak istemleri doğrultusundaki temasları, ülke çapında alınması gerekli diğer önlemler ile başvurulacak işlemleri ayrıntılı olarak tesbit etmek, önerilerde bulunmak İcra Kurulu ve iki Başkan Vekilinin de iştiraki ile birlikte çalışmak üzere Emin KUL, Yaşar DOĞUALP, Orhan ERÇELİK, Vahap GÜVENÇ ve Mustafa ÖZBEK'ten müteşekkil beş kişilik bir Daimi Komisyon kurulmasına ve bu konularda gerekli işlemler için İcra Kuruluna yetki verilmesine karar vermıştir.

26 Ekim 1978
TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU

SADIK ŞİDE'NİN AÇIKLAMASI

süratli ve etkin bir biçimde cevap verecek hale getirilmelidir. İİBK'nun yeni düzenlemesi altında ayrıca bir de istihdam yaratma ünitesi kurulmalıdır. Bu ünite özellikle yerel yönetimlere, kamu ve özel işyerlerine yeni açılacak olan işyerlerine istihdam olanakları ile istihdam programları ve bunların uygulanması konusunda yardımcı olacak bir biçimde finansman ve insan gücü kaynağına sahip olmalıdır. Özellikle İİBK çerçevesinde işe yerleştirme hizmetleri genişletilmeli ve sendikalarında katkısı ile iş arayanlara boş işler sürat le ve etkin bir biçimde intikal ettirilmelidir.

— TÜRKİYE'NİN YAPISINDA YENİ DÜZENLEMELER —

— Yurtdışında çalışan işçilerin «tasarrufları, devlet güvencesi altındaki şirketlere ortak olmaları sağlanarak değerlendirilecektir.» denilen tedbirdeki devlet güvencesine ilâveten «kâr garantisi» ve «istihdamda öncelik» de eklenmelidir.

Bilindiği gibi, 1963'den bu yana tüm görüşmelerde TÜRK-İŞ bu öneriyi ileri sürmüştür.

Yurt dışındaki işçilerimizle yaptığımız temaslarda bu önlemlerin bu gün de en etkin ve geçerli önlemler olduğu anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak bu bölümde bu üç nokta dışında diğer tedbirler özellikle uygulaması ve denetiminde işbirliği de yapıldığı takdirde en büyük desteği Konfederasyonumuzdan görecektir.

Dördüncü Beş Yıllık Plân döneminin geçmiş onbeş yıllık tecrübeden edinilen bilgi ile mevcut potansiyeli en iyi değerlendiren dönem olmasını plân fikrine en önce ve en çok inanan işçi sınıfı arzulamaktadır.

— Türkiye'nin yapısında yeniden düzenlemeler yapılması,

— Sanayileşmenin, kalkınmayı sağlıyacak ve istihdamı artıracak biçimde yeniden düzenlenmesi,

— Enflasyonun durdurulması,

— Gelir dağılımının düzeltilmesi,

başta olmak üzere yeni plân döneminden işçinin beklediği gelişmelerin sağlanması amacıyla TÜRK - İŞ,

Devlet Plânlama Teşkilâtına yardımcı ve destek olmayı ve ilk adımı bugün atılmış olan işbirliğinin, hazırlıkların sonuna kadar sürmesi uygulama ve denetiminde de güç birliği yapılmasını önermektedir.»

SADIK ŞİDE'nin ANNESİ VEFAT ETTİ.

Konfederasyonumuz Genel Sekreteri M. Sadık Şide'nin annesi Naciye Şide, üzüntü ile haber aldığımıza göre, 16 Aralık 1978 tarihinde Eskişehir'de vefat etmiştir.

Annesinin ağır hasta olduğu haberini Ankara'da duyan Genel Serketer M. Sadık Şide, hemen Eskişehir'e hareket etmiştir.

Uzun süredenberi rahatsız bulunan Şide'nin annesi Naciye Şide, 17 Aralık günü Eskişehir'de defnedilmiştir.

TUNÇ'UN TELGRAFI :

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Halil Tunç, Genel Sekreter Şide'nin annesinin vefatı dolayısiyle, İcra Kurulu adına Eskişehir'e bir telgraf göndererek, kendisine başsağlığı dilemiştir.

Halil Tunç'un Telgrafı şöyledir :

«Muhterem Validenizin vefatını teessürle haber almış bulunmaktayım.

İcra Kurulumuz adına acınızı yürekten paylaşır, merhumeye tanrıdan rahmet ve siz değerli kardeşimle, geride kalanlara sabır ve başsağlığı dilerim.»

AK MI | KARA MI

TÜRKİYE AET İLİŞKİLERİ HANGİ DÜZEYDE?

AVRUPA Ekonomik Topluluğu (AET) Komisyonu ile Türk heyeti arasında 9 - 11 ekim tarihleri arasında Brüksel'de yapılan inceleme görüşme leri, tarafların, Türkiye'nin karşı karşıya bulunduğu ekonomik zorlukları ve bunları çözümleme biçimini daha iyi belirlemesine olanak sağladı.

Beş yıllık plânda Türk Hükümeti'nin başlıca a- macı, Katma Protokol çerçevesi içinde eksik olan. Türk ekonomisine hareket serbestisi verilmesini ön**görüyor.**

Türkiye'nin ikinci bir isteği de dördüncü beş yıllık plân süresince, dış finansman gereksinimlerinin karşılanması.

Görüşmelerde, Dördüncü beş yıllık plân üzerinde, Komisyon'a, çeşitli tahminler sunuldu.

Komisyon heyetinin başkanı Roy Denman, açış konuşmasında, Komisyon'un, Ortaklık Anlaşması doğrultusundaki bir atılım yolunda ilerlemeyi öngören ve Türk heyetince sunulan somut önerileri, en büyük özenle incelemeye hazır olduğunu belirtti. Komisyon heyetinin başkan yardımcısı Pierre Duchâteau ise, görüşmelerin kapanış konuşmasında şunları söyledi :

«Türk Hükümeti, Türk ekonomisi için güçlü bir kalkınma hızı (% 8) dileğinde bulunuyor. Bu kalkınma hızı, Türk ekonomisinin geçmiş kalkınma hızı ortalamasının bile üzerindedir. Yüksek bir kalkınma hızı için savaşılmasının nedenlerini anlıyoruz. Ancak, bu seçimin parasal zorluklarını da biliyoruz. Basitleştirmek için, böylesine bir seçimin yararlarını ve sakıncalarını iki düşüncede özetleyebilirim :

1) Birincisi, sizi en iyi dış harcamalar dengesini sağlamaya ulaştırabilecek, daha dinamik bir ihracat politikasının gereğidir,

2) İkincisi, yatırımlarınızın finansmanına izin verebilecek yeterli tutumluluğu sağlamak için, ülkenizin harcamak zorunda olacağı çabadır. Bize bu çabanın boyutlarını veren birkaç büyük sayıyı anımsatacağım :

— Yatırımların toplam finansmanı : 63 milyar dolar

— İç finansmanla karşılanacak kısım : 48 milyar dolar

— Finansmanı dış kaynaklarla karşılanacak kısım: 15,4 milyar dolar

— Topluluk ülkelerinden gelen kısım : 8,1 milyar dolar

— Öteki ülkelerden gelen kısım : 7,3 milyar dolar

Bu finansman gereksinimi tahminlerinizde, Topluluk ile parasal ve ekonomik bağlarınızı güçlendirme kaygınızın bulunduğunu da unutamıyorum.

Ülkeniz ile Topluluk arasındaki işbirliğini gelişmiş görmekten kıvanç duyarız. Bu zaten tümüyle, Ortaklık Konseyinin 1976 aralığındaki kararında yeralan düşünce doğrultusundadır. Plânınızda öngörülen yöntemlerden sizin de aynı istekte bulunduğunuza inanıyorum.

Topluluğun karar işlevini bilirsiniz. Bu durumda, dış finansman gereksinimleriniz konusunda Topluluğun bu derece yoğun bir yardımı üzerinde şu anda size güvence veremem. Ancak, bununla birlikte, Komisyon'un üye devletlere, Türk dosyasını çok iyi biçimde sunabilmek için çaba harcayacağına güvence verebilirim. Bu, plnâcılarınızın saptadığı tahmini hedeflere ulaşmanızda yardımcı olacak bir dosya niteliği taşıyacaktır.

Göstermiş olduğunuz finansman gereksinimlerinin fazlalığı, bunların geleneksel yöntemlerle, örneğin finansman protokollarıyla çözümlenemeyeceği gerçeğini ortaya koymaktadır. Bunca dış sermaye desteğini harekete geçirebilmek için, faaliyet lerimizi OECD, Türk Konsorsiyumu, ikili yardımlar gibi öteki kuruluşlarla birleştirmemiz gerekecek.

Gereksinmelerinizi karşılayabilecek türden yeni parasal yöntemler araştırmada bizim de düşünmemiz gerekecek. Parasal gereksinmelerinizin analizini, özellikle bizim açımızdan derinleştirmemiz ve kısa ve orta vadeli parasal destek ve yardım tasarısı olarak ayırmamız da gerekli olacak. Bu ayrımı, kamusal ve özel yatırım olarak ayırmamız da gerekecek.

Bugünkü dünyada finansman işlevlerinin karmaşıklığını bilmiyor değilsiniz ve bu nedenle, kalkınmanıza Avrupa'nın ne derece yardımcı olabileceğini, yaklaşık bile olsa, size hemen bugün belirleyemeyeceğimizi anlamanızı istiyoruz.

Bununla birlikte, kaygılarınızı en geniş derecede ayrıntılı olarak üye devletlere sunacağımıza ve sizinle işbirliği ilişkilerimizi geliştirmek için onlarla yöntemler arayacağımıza emin olabilirsiniz. Bu durumda daha ileri gidemeyeceğime inanıyorum. Ancak bugün iki yaşında olan Türk dosyasıyla ilgili anlayışın Komisyon da en büyük içtenlikle canlılık kazandığına emin olabilirsiniz.»

yargıtay kararı

ÖZÜ : Toplu İş Sözleşmesi hükümlerinde, sözleşmeden yararlanma münhasıran sendika üyelerine tanınmışsa, o sözleşmenin hü kümleri, işçinin sendikaya üye olmasını takip eden süreler için geçerlidir.

T. C.
Y A R G I T A Y
9. Hukuk Dairesi
Esas No. : 77/16233
Karar No. : 78/3384
Tarihi : 28.2.1978

YARGITAY KARARI

Davacı, 1.2.1971 tarihinden itibaren yürürlüğe giren Toplu İş Sözleşmesinin 30. maddesi ile getirilen aylık 250 lira zam ile bu toplu iş sözleşmesinin 29. maddesi ile verilen günlük kıdem zamlarının 1.4.1971 tarihinde terfian aldığı 1345 liralık ücreti nazara alınması gerektiği halde 1.2.1971 tarihindeki 1160 liralık aylık ücreti esas alınarak yapılmış olduğunu iddia ederek aradaki ücret farkı ile bunun ilâve tediyeye yansıyan farkını istemiştir.

Mahkeme isteği hüküm altına almış davalı ise davacının 7244 sayılı Yasanın 5. maddesi ne göre Sosyal Sigortalar Yasasına tâbi maktu aylıklıdan sözü edilen toplu iş sözleşmesinin 301. maddesi uyarınca yevmiyeli işçi durumuna geçilirken aynı maddedeki açık hükme dayanılarak 1.2.1971 tarihindeki 1160 liralık aylık ücret 30'a bölünerek bulunan yevmiyeye toplu sözleşme ile getirilen gerek seyyani zammın, gerekse kıdem zamlarının ilâvesi suretiyle 1.2.1971 tarihinden geçerli olmak üzere intibakının yapıldığını, davanın reddi gerektiğini savunarak hükmü temyiz etmiştir.

Gerçekten 22.6.1972 tarihinde bağıtlanmış olup, 1.2.1971 tarihinde yürürlük tanınan toplu iş sözleşmesinin 30. maddesinde sözleşmenin yürürlüğe girdiği 1.2.1971 tarihinde ücretlerini 7244 sayılı Yasanın 5. maddesi ne göre alan ve Sosyal Sigortalar Yasasına tâbi kadrolu maktu aylık işçilerin 1.2.1971 tarihinden itibaren yevmiyeli işçi ad ve kabul olunacağı ve bunların 1.2.1971 tarihindeki aylıklarının 1/30'unun sendika zamlarına esas alınacağı hükme bağlanmıştır.

Davacının sözleşmenin yürürlüğe girdiği 1.2.1971 tarihinde 7244 sayılı Yasanın 5. maddesine göre 1160 lira maktu aylıklı kadrolu işçi olduğu ve 1.4.1971 tarihinde de bu düzenlemeye tabi olarak maktû aylığın 1345 liraya terfian yükseltildiği taraflar arasında uyuşmazlık konusu değildir.

Ancak hükme dayanarak yapılan bilirkişi raporunda Ofis İstanbul Bölge Müdürlüğünün 20.11.1972 gün ve 14755 sayılı yazısına atfen davacının, sözleşmenin yürürlüğe girmesinden 1,5 yılı aşkın süreden sonra 16.10.1972 tarihinde sözleşmede taraf Tez Büro - İş Sendikasına üye olduğu tesbit edilmiştir.

Diğer taraftan genel kurala uygun olarak toplu iş sözleşmesinin taraf sendika üyesi işçilere uygulanacağı belirtilmiş ve 88/C maddesinde de sonradan işe girenlerin ancak sendikaya üye olduktan sonra top lu iş sözleşmesinden yararlanacaklarından bahsedilmiştir.

Bu hale göre davacının sözleşmede taraf sendikaya üye olduğu 16.10.1972 tarihinden önce bu toplu iş sözleşmesinden yararlanma olanağı bulunmamakla beraber sicil dosyasındaki 29.11.1972 tarihli toplu sözleşme ile ilgili zam intibak belgesinde davacıya 1.2.1971 tarihinden itibaren söz konusu zam larının verilmiş olmasına ve bu suretle yapılan ödemelerin aylık tutarlarının maktû aylık ücretlerinden fazla bulunmasına göre, davacının aylık 1345 liraya göre zam farkı ile çalışılmayan hafta tatil farkı ve bunların ilâve tediyeye yansıyan miktarını istemesi doğru olamaz.

Bu durumda aksi düşünce mükerrer ve emsalinden farklı fazla ödemeye yol açacağı cihetle davanın reddi gerekirken kabulü hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

Sonuç : Temyiz olunan kararın yukarda yazılı nedenlerle davalı yararına BOZULMASINA ve davalı yararına takdir edilen 1400 lira duruşma avukatlık pa rasının karşı tarafa yükletilmesine peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine 28.2.1978 gününde oybirliğiyle karar verildi.

TÜRK-İŞ VE ROMEN SENDİKACILARI GRUPLAR HALİNDE ZİYARETLERDE BULUNACAK

TÜRK VE ROMEN SENDİKACILAR BÜKREŞ'TE BULUŞTULAR

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ) Genel Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir'in başkanlığındaki üç kişilik bir TÜRK-İŞ hey'eti, Romanya'daki incelemelerini tamamlayıp yurda dönmüştür.

Romanya Sendikalar Birliğinin konuğu sıfatıyla Bükreş ve Romanya'nın öteki bazı şehirlerinde sendikal konularda incelemelerde bulunan TÜRK-İŞ heyetinde, Kaya Özdemir'den başka, Ağaç-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Sarısoy ve Deri-İş Sendikası Genel Başkanı Yener Kaya bulunmuştur.

On gün kadar süren bu ziyaret sırasında, Romen Sendikalar Birliği yöneticileriyle de görüşmeler yapan TÜRK-İŞ hey'eti, bu arada Genel Başkan Halil Tunç'un bir mesajını Romen Sendikalar Birliği Başkanı Panna'ya götürmüşlerdir.

Yapılan görüşmeler sırasında, TÜRK-İŞ ve Romen Sendikalar Birliğine mensup sendika yöneticilerinin her sendikadan üçer kişilik gruplar halinde karşılıklı ziyaretler yapması ve Eğitim Çalışmaları konusunda da ortak seminerler düzenlenmesi kararlaştırılmıştır. Bu seminerlerde, her iki ülke sendikalarını tanıtıcı konferanslar verilecek ve aradaki sendikal ilişkilerin daha da geliştirilmesi sağlanacaktır.

Öte yandan, turizm sezonlarında her iki ülke işçilerinden oluşan grupların karşılıklı olarak 10'ar günlük dinlenme tatili yapmaları yolundaki bir öneri de benimsenmiş ve bu önerinin detaylarının daha sonraki çalışmalar sırasında değerlendirilip karara bağlanması uygun görülmüştür.

TUNÇ'UN MESAJI :

Romanya ziyareti sırasında, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Halil Tunç'un, Genel Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir tarafından Romanya Sendikalar Birliği Başkanı Gheorge Panna'ya ilettiği mesajı ise şöyledir :

«Aziz Kardeşim Panna,

Özel Temsilcim ve TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Kaya ÖZDEMİR Başkanlığında, Deri-İş Genel Başkanı Yener KAYA ile Ağaç-İş Genel Başkanı Kemal SARISOY'dan müteşekkil delegasyonumuzu size takdim etmekle bahtiyarım. Ülkemizin içinde bulunduğu koşullar, benim şu anda nâzik dâvetinize icabet etmemi imkânsız kılmaktadır. Bu nedenle üzüntülerimi ifade etmek isterim.

Romen Konfederasyonu ile TÜRK-İŞ'in dostane ilişkileri uzun yıllar evvel başlamış ve her geçen gün gelişerek bugünkü yüksek seviyesine gelmiştir. Bu iyi ilişkilerimiz, aynı zamanda iki dost ülke arasındaki karşılıklı işbirliği, anlayış ve birbirine yardım konusundaki samimi istek ve somut çalışmaların bir yansıması olmaktadır. İyi ilişkilerimiz Sayın POPESCEU Başkanlığındaki sizin heyetinizin vaki ziyareti ile yeni bir aşamaya girmiştir. Bu aşamada her iki Konfederasyona bağlı üye kuruluşlar, aynı işkolundaki ortak sorunlarını ele almak, tecrübe ve bilgi alış - verişinde bulunmak üzere dostane ilişkilerini, kısa zamanda geliştirmiş ve gerçekleştirmişlerdir.

Dünyanın en önemli bir bölgesinde bulunan Türkiye, Uluslararası düzeyde dostlarının desteğini beklemekte, geleneksel yakınlık ve karşılıklı saygı çerçevesinde, ATATÜRK'ün koyduğu «Yurtta Sulh, Cihanda Sulh» ilkesine sadık kalarak, tüm sorunların barışçı yollardan, işbirliği içinde çözümlenmesini istemektedir. Delegasyonumuz, siz ve değerli meslekdaşlarımızla, iki kuruluş arasındaki mevcut işbirliğinin daha da kuvvetlenmesi ve geliştirilmesi olanaklarını görüşecektir.

Bu vesile ile size, Romen işçilerine ve halkına, en samimi iyi dileklerimi sunar, şahsınızın Başkanlığında bir heyeti TÜRK-İŞ'in davetlisi olarak ülkemizde beklediğimizi ifade etmek isterim.»

konfederasyonculuk oyunu

Erol AYKAŞ
TÜRK-İŞ genel Sekreterlik Danışmanı

TÜRK-İŞ Genel Merkezi neden Ankara'dadır? Çünkü, Ankara Başkenttir. Yasama Meclisleri, Hükümet, Çalışma Bakanlığı, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Yüksek Hakem Kurulu, Yüksek Uzlaştırma Kurulu, İşverenler Konfederasyonu Ankara'dadır. Ankara, devletin merkezidir.

Konfederasyon gibi en üst düzeydeki bir kuruluşun merkezi elbette Ankara'da olacaktır. Başka şekilde hizmete hız ve etkinlik kazandırmak mümkün değildir.

Söze buradan başlamamızın amacı vardır. Bu amaç, kendilerini işçiye hizmet yolunda gösterenlerin gerçek yüzünü sergilemeye, İşçinin parası üzerinde saltanat kuranları teşhire yöneliktir. —

Cumhuriyetten önce Ankara'da yeni bir hükümet kurulurken İstanbul'da saltanatın devam ettiğini biliyoruz. Sonunun ne olduğunu da biliyoruz. Bunlar da öyle olacaklardır.

Bir işçi konfederasyonu genel merkezinin İstanbul'da bulunmasının nedeni nasıl yorumlanabilir? İstanbul'da deniz vardır, boğaz vardır, boğaz sefaları vardır ve en önemlisi temiz hava vardır, bunlar dururken Ankara'da yaşamanın hiç bir anlamı ve gereği olamaz mı diyeceğiz? Hem onlar, işçiyi temsil ettiklerine göre, işçi adına temiz havalı bir yörede bulunmalarını, işçiler için kazanç mı saymalıyız?

İşler Ankara'da, sen İstanbul'dasın... Bu devrimci olmanın mı gereği? Aydın çevrelere çekici gelebilecek bir takım sloganlar vitrini arkasındaki gerçek yüz, bütün çirkinliği ile ortaya çıkmak üzeredir. Liderinin suratında simgeleşen bu yüzü ,işçisiyle ve yöneticisi ile tüm halkımız her gün biraz daha yakından tanımaktadır. Bu tanıma işlemi hızlandıkça, beklenen son da yakınlaşmaktadır. Sloganlar devri modasını yitirmekte, onun yerini davranışlar ve bunun somut sonuçları almaktadır. Artık kişi ve kuruluşlar, yaptıkları ile değerlendirilmektedir.

İşçilerin paraları, Ankara yollarında uçak parası, taksi ücreti, lokanta ve otel faturalarına dönüştürülemiyecektir. Bu yolda harcanan milyonların hesabı sorulacaktır. Yönetim Kurulu toplantısı adı altında dedniz kıyılarında konforlu yaz tatili uygulamalarına son verilecektir. İşçi için satın alınan ve fakat bir tek işçinin bile yararlanamadığı bu yerler, daha uzun süre, kişilerin çiftlikleri görüntüsünde bırakılmayacaktır.

Bir konfederasyon genel merkezinin İstanbul'da bulunması bazılarınca basit bir olay olarak düşünülebilir. Ama burada önemli olan zihniyettir. Çok basit olaylar bile, önemli sonuçlara varmamızı sağlayabilir. Kimin ne olduğunu ve ne olmadığını iyice bilebilmemiz için her belirtinin ve her davranışın tam olarak değerlendirilmesi gerekir.

İşçiyi sömürenlere karşı, deyim yerindese «kül yutmadığımızı» haykırmalıyız. İşçiyi sömürenlerin, işçinin sömürülmesini önlemek gibi iddialarla karşımıza çıkmalarına izin vermemeliyiz. Sömürücüler sömürüyü önleyemezler.

Aslında bunların işçiye önem verdikleri de yoktur. Sendika sayısıymış, üye sayısımış, umurlarında değildir. Canları istediği zaman, işçiyi de, sendikayı da kapı dışarı edebilirler.

Onlar için en önemlisi tabeladır. Tabela varolduğu sürece rahatları yerinde, işleri tıkırındadır. İşçilerin sorunlarına değil, ülkenin sorunlarına çözüm getireceklerini söylerler. Bu sorunların birbirlerinden soyutlanamayacağını çok iyi bildikleri halde hep üst düzeyde «ahkâm kesmenin» süksesini yaparlar. Gerçekte kendi küçük çevrelerini bile aldatamazlar, ama gene de halkı ve işçiyi alddattıklarını sanırlar.

Karşısında oldukları İşverenlerin işçilere yapmadıklarını, kendi çalıştırdıkları arkadaşlarına yaparlar.

Bünyelerinde çalışan personelin bir sendikaya üye olması, işden çıkarılma nedenidir. Toplu iş sözleşmesi hakkını kendi çalışanlarına tanımazlar, böyle bir hakkın şiddetle karşısına çıkarlar. Ne taraftan bakarsanız iler, tutar tarafları yoktur. Tutarsızdırlar. Marksistiz derler, faşist yöntemler uygularlar. Bunlardan ne faşist ve ne de komünist olur.

Yalancı pehlivanlar gibi ortalarda dolaşmakla hiç bir sorunun üstesinden gelinemeyeceği Türk İşçi Hareketince bilinmektedir. Adının başına «devrimci» kelimesini yerleştirmekle devrimci olunamaz.

Devrimcilik büyük adamların işidir. Ciddi sorunlar, küçük adamların maceralarına feda edilemez.

Konfederasyonculuk oyunu ya bitecek, ya da bitirilecektir.

İÇTE OLUP BİTENLER

TGS GENEL KURULU İSTANBUL'DA TOPLANDI

TÜRK-İŞ'e bağlı Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS) nın dokuzuncu Olağan Genel Kurulu, 1-2 Aralık günleri İstanbul'da yapıldı.

Cağaloğlu'ndaki Basın Sarayı'nda toplanan TGS Genel Kurulunu, İstanbul Valisi İhsan Tekin, Belediye Başkanı Aytekin Kotil, AP Genel Başkan Yardımcılarından Gazeteci Barlas Küntay, Türk-İş Genel Mâli Sekreteri Ömer Ergün, Türk-İş Birinci Bölge Temsilcisi İsmail Topkar, Abuzer Uçar ve Birinci Bölge Temsilci Yardımcısı Cemil Gider, İstanbul AP İl Başkanı Hüsamettin Cindoruk da izlediler.

Kongre Başkanlığına TGS İstanbul Şube Sekreteri Taylan Sorgun'un seçilmesinden sonra Genel Kurulu bir konuşmayla açan TGS Genel Başkanı Semih Balcıoğlu, sözlerinin sonunda sıhhi nedenler yüzünden, bu defa Genel Başkanlığa adaylığını koymıyacağını açıkladı.

ÖMER ERGÜN'ÜN SÖZLERİ

Balcıoğlu'dan sonra söz verilen Türk-İş Genel Mâli Sekreteri Ömer Ergün, ülkemizdeki hür sendikacılık hareketinin gelişimi üzerinde durdu ve bu hareketin öncüsü Türk-İş'in girişimlerinden bahsetti.

Hür sendikacılığın ancak, hür demokratik parlâmenter düzenlerde görülebildiğini, Komünist ve Faşist rejimlerde hürriyetlerden ve hür sendikacılıktan söz edilemiyeceğini söyledi. Demokratik adı altındaki yönetim biçimleriyle Hür Demokratik sistemin karıştırılmaması gerektiğine de işaret eden Ömer Ergün, «Türkiye artık Hür Demokratik rejimden vazgeçemez ve bugünkü noktadan dönüş yapamaz. Bu yolda bizi köstekleyenlerle, bizi durmadan birbirimize düşürmek isteyen akılsız başlarla mücadelemizi sürdüreceğiz.» dedi.

Türk-İş Genel Mali Sekreteri Ergün, «Biz Hür Teşebbüsten yanayız.» diyerek sözlerini sürdürdü ve hür teşebbüsün bulunduğu yerde hür sendikacılığın bulunabileceğine değindi. Ömer Ergün, TGS Genel Kurulundaki konuşmasını, «Ne pahasına olursa olsun, hür sendikacılıktan fedakarlık etmiyeceğiz» cümlesiyle tamamladı.

Türk-İş Birinci Bölge Temsilcisi İsmail Topkar'la İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil ve Petrol-İş Sendikası Genel Başkanı Cevdet Selvi de, kongrede birer konuşma yaptılar.

Çalışma raporu üzerindeki müzakerelerden sonra, Genel Kurulun ikinci gününde seçimlere geçildi ve TGS Genel Başkanlığına, Cumhuriyet Gazetesi Genel Yayın Müdürü Oktay Kurtböke getirildi.

Genel Sekreter Acar Şölen ve Genel Mali Sekreter Ziya Sonay ise, bulundukları görevlere yeniden seçildiler

Eskişehir'den Sendikal Haberler

Tez Büro - İş Sendikası tarafından 20 - 22 Kasım 1978 tarihlerinde Eskişehirde tertiplenen 3 günlük seminer sona ermiştir.
Bu seminere Tez Büro - İş sendikasının Şube Yönetim kurullarından ve işyeri sendika temsilcilerinden kursiyerler katılmışlardır.

●

Eskişehirde kurulu bulunan ve Gıda - İş Sendikasına üye bulunan CİCİ Şekerleme fabrikasından bir süre önce çıkarılan işçiler aile ve çocuklarıyla 27.11.1978 günü bir yürüyüş yapmışlardır.
Tek Gıda - İş Sendikası tarafından düzenlenen yürüyüşe işçilerin aileleriyle birlikte TÜRK-İŞ 2 nci Bölge Temsilcisi Yüksel Türemiş ve TÜRK-İŞ'e bağlı sendika yöneticileri de katılmıştır.
Yürüyüşte her hangi bir olay çıkmamıştır.

●

19.11.1978 Günü Kütahya'da yapılan Çimse - İş Sendikasının olağanüstü Genel Kurulunda Şube Başkanlığını, eski Başkan Ali Erduran'a karşı 104 oy farkla Sabahattin UÇAR kazanmıştır.
Yapılan görev taksiminde :
Sabahattin UÇAR Şube Başkanlığına,
Adem Yetik Şube Başkan Vekilliğine,
Ahmet GÖL Şube Sekreterliğine ve
Hasan PAR Şube Mali Sekreterliğine getirilmişlerdir.

●

Kütahya'da 26.11.1978 tarihinde yapılan Maden İşçileri Sendikası Federasyonuna bağlı KÜM-İŞ Sendikasının 1. nci kuruluş Genel Kurulu yapılmıştır.
Seçimlere tek liste halinde katılan Kurucu müteşebbis heyet başkanı Niyazi Çelimli ekibi yeniden göreve seçilmişlerdir.

SÜMERBANK'IN ESKİ VE YENİ GENEL MÜDÜRLERİ TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI'NI ZİYARET ETTİLER

Sümerbank'ın eski Genel Müdürü Öztin Akgüç ve yeni Genel Müdürü Celâlettin Özgen, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Merkezine gelerek, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Halil TUNÇ'u ziyaret etmişlerdir.

Her iki Genel Müdür, Türk-İş Genel Başkanı Halil TUNÇ'la bir saate yakın görüşmüşler ve bu arada her iki kuruluşu ilgilendiren Sümerbank'ta çalışan İşçiler ve bazı belirgin sorunlar üzerinde görüş birliğine varmışlardır.

Teksif Başkanlar Kurulu : «SİYASAL PARTİLER SENDİKALAR DIŞINDA KALSIN»

Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikası Başkanlar Kurulu toplantısından sonra yayınlanan bildiride, Tekstil sanayiindeki kriz nedeniyle kapanan, iflas eden ya da böyle bir durumla karşılaşan fabrikalarda 15 binden fazla işçinin işsiz kaldığı kaydedilmiştir.

Bildiride, özetle şu görüşlere yer verilmiştir :

«Teksif Başkanlar Kurulu, son zamanlarda siyasal partilerin yeniden sendikalar içine sızmaya başladıklarını tesbit ederek, siyaseti sendikacılığa tercih ettiği için parçalanma noktasına gelen DİSK ve Tekstil'in içine düştüğü bunalımdan herkesin ibret almasını dilemektedir.

Bu amaçla, siyasal partileri, sendikalar dışında kalmaya, asli görevleri olarak parlamentoya yönelmeye ve eğer gerçekten işçiden yana iseler önce Vergi Yasası'nı işçi lehine düzeltmeye ve asgarî geçim indirimini asgarî ücret düzeyine çıkartmaya davet ediyoruz.»

İŞ VE İŞÇİ BULMA KURUMU'NA BAŞVURANLARIN SAYISINDA, KADINLARDA ARTIŞ VAR

İş isteğiyle İş ve İşçi Bulma Kurumu'na başvuranların sayısında geçen Eylül ayı rakamlarına göre kadınlarda artma gösterdiği açıklandı.

İş ve İşçi Bulma Kurumunca yapılan açıklamaya göre, geçtiğimiz Eylül ayı içinde, 54 bin 966 erkek ve 35 bin 614 kadın iş istemiyle kuruma başvurdu. Bu rakam geçen yılın Eylül ayına göre, 8 bin 427 erkek ve 18 bin 367 kadın olmak üzere 26 bin 749 kişi arttı.

Eylül ayı içinde iş isteğinin kadınlar için 30 bin 129, erkekler için de 26 bin 684 olduğu bildirilen açıklamada, açık işlerde artma olduğu da kaydedildi. İşe yerleştirilenlerin sayısında da kadınların fazlalıkta olduğu görüldü.

İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun açıklamasında, ayrıca kuruma müracaat eden açık işler sayısının 1978 yılı içinde 250 bin 528 olduğu ve iş isteyenlerin ise 650 bin 577 kişiye ulaştığı kaydedildi. 1978 Ocak - Eylül ayı arasında 1258 erkek ve 30 kadın olmak üzere toplam 1288 işçinin yurt dışına gönderildiği ifade edildi.

KÜÇÜK ESNAF KREDİSİ İÇİN DÜNYA BANKASI İLE GÖRÜŞÜLÜYOR

Dünya Bankası kaynağından Türkiye'deki küçük sanatkârlara kredi açılması konusundaki çalışmaların Mart 1979 sonuna kadar sonuçlanması beklenmektedir. Dünya Bankası'ndan dört uzman, 16 Ekim'den bu yana Türkiye'de inceleme yapmaktadırlar.

Dünya Bankası'nın küçük sanayi kredilerinin, kuruluş düzeyinde 500 ile 5000 dolarlık tutarlar çerçevesinde dağıtılması düşünülmektedir.

Dünya Bankası'ndan küçük sanayi kredisi alınması konusunda İşletmeler Bakanlığı'nca çaba harcanmaktadır. Kredi konusu, İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoğlu tarafından Dünya Bankası Başkanı Mc. Namara'ya, Türkiye'yi Nisan 1978'deki ziyareti sırasında iletilmiştir. Küçük sanayi kredileri, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın da ilgisini çekmektedir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Gaziantep'te küçük sanayi sitesini Dünya Bankası ile birlikte gerçekleştirmiştir.

Ancak, Dünya Bankası'nca Türkiye'ye sağlanacak küçük sanayi kredisi alınmasına karşı çıkmaktadır. DPT'nin gökullanımı yerine, İşletmeler Bakanlığı tarafından geliştirilen kredilerin Halk Bankası aracılığıyla dağıtım projesi öncelik kazanmıştır.

Devlet Plânlama Teşkilâtı ise, Dünya Bankası'ndan küçük sanayi kredisi alınmasına karşı çıkmaktadır. DPT'nin görüşüne göre, küçük sanayi kredileri, Dünya Bankası'ndan sağlanabilecek kaynakların kötü kullanımına yol açabilecektir. Bu arada, küçük sanayiin gelişmesinde Dünya Bankası'nın etkinlik kazanması da sakıncalı görülmektedir. İşletmeler Bakanlığı ise, küçük sanayi kredilerini halk girişimciliğinin desteklenmesinde önemli bir aşama saymaktadır.

EURO - FİET AVRUPA BÖLGESİ GENEL KURULUN'DA KIBRIS SORUNU TARTIŞILD

 GERÇEK DIŞI KONUŞAN RUM TEMSİLCİ SUSTURULDU

Üyemiz Tez Büro - İş Sendikasının bağlı bulunduğu Uluslararası Tezgahtarlar ve Büro İşçileri Federasyonu (FIET)'nun Avrupa Bölge Teşkilâtı (EURO / FIET) Üçüncü Genel Kurulu 28 Kasım — 1 Aralık 1978 tarihlerinde Cenevre'de yapılmıştır. Avrupa'da 3.2 milyon işçiyi temsil eden EURO/FIET Genel Kurulunda Kıbrıs Rum Banka İşçileri temsilcisi Çalışma Raporu üzerindeki görüşmeler sırasında söz alarak, Kıbrıs sorunu ile ilgili gerçek dışı ve Türkiye aleyhinde konuşmaya başlamıştır. Genel Kurula katılan Tez Büro - İş Genel Başkanı Uğur Batmaz anında usûl hakkında söz isteyerek konuşmacının gündem dışına çıktığını belirterek sözünün kesilmesini Genel Kurul Başkanı İngiliz sendikacı Lord Hallen' den istemiştir. Batmaz'ın bu girişimini yerinde bulan Genel Kurul Başkanı, Rum temsilciyi ikaz ederek Kıbrısla ilgili kısımlarının konuşmadan çıkartılması nı istemiştir.

Diğer taraftan cevap hakkını kullanarak Genel Kurulda konuşan Uğur Batmaz, Kıbrıs sorunu ile ilgili olarak Türk-İş'in ICFTU çerçevesinde çok olumlu çalışmalar yaptığını, Türk - Sen' in bu çalışmalara devamlı olarak katıldığını, ancak Yunan ve Rum Sendikacılarının görüşmelerden her zaman kaçınarak konuyu Uluslararası alanda siyasi amaçlarla propaganda vasıtası olarak kullandıklarını örnekleriyle belirtmiştir. Konuşmasının son bölümünde Türk İş'e bağlı diğer bazı sendikaların yaptığı gibi Tez Büro - İş'in her zaman Kıbrıs sorununu FIET çerçevesinde ilgili taraflarla görüşmeye hazır olduğunu belirtmiş ve bu konuda EURO/FIET'in tarafları bir toplantıya çağırması için resmî önergesini genel kurula sunmuştur.

Genel Kurula paralel olarak yapılan Ticaret, Bankacılık ve Sigorta İşkolu komite toplantılarında Türkiye'nin içinde bulunduğu durum anlatılarak Tez Büro- İş'in teşkilâtlanma ve eğitim çalışmalarına katkıda bulunmaları istenmiştir. Yapılan seçim sonucu, Ticaret Komitesine Genel Başkan Uğur Batmaz, Ticaret Komitesine Genel Eğitim Sekreteri Güven Önler ve Sigorta Komitesine Genel Mali Sekreter Turan Albayrak seçilmiştir.

AVRUPA'DAKİ İŞÇİ ÇOCUKLARININ EĞİTİM SORUNU

AET Komisyonu, Avrupa Topluluğu ülkelerinde yaşayan göçmenlerin çocuklarına eğitim olanakları sağlamaya yönelik, geniş çaplı bir eyleme girişti. Özel kurslar açılması, bu konuda uluslararası bir sempozyum düzenlenmesi, pilot projeler için AET bütçesine 300 bin Hesap Birim'lik bir ödenek konması, bu alandaki girişimlerin sadece birkaçını oluşturuyor. Dokuzlar, göçmen çocuklarının özellikle dil eğitimi yönünden yetişmeleri konusundaki bir karar taslağını 1977 yılında onaylamışlardı. Avrupa Toplulukları Komisyonu, Avrupa Parlamentosu'nun isteği üzerine, bu konuda bugüne dek yapılan işlerin ayrıntılarının şunlar olduğunu açıkladı :

— Altı ayrı yerde deney niteliğinde sürdürülen pilot projelerde, göçmen öğrencilerin kurslara alınması yöntemleri saptanıyor, dil ve yerli ülke kültürünün öğretilmesine özen gösteriliyor, ve genel kültür alanında eğitim veriliyor,

— Eğitimciler, araştırmacılar ve yöneticiler arasında görüş alışverişinin kolayca sağlanması için çalışmalar sürdürülüyor.

AET'DEKİ GÖÇMEN İŞÇİLER SORUNU

Yunanistan'ın AET'ye katılmasından sonra işçilerin serbestçe dolaşımı konusunda belirebilecek sorunlardan ötürü, Federal Almanya'nın şimdiden kaygılanmaya başladığı bildiriliyor. Almanlar, AET'nin Yunanistan'a ,işçilerin serbest dolaşımını düzenleyen hükümler konusunda geniş serbestlikler verilmesi halinde, Türkiye'nin de, bu alanda daha büyük olanaklar isteyebileceğini belirtiyorlar. Bu nedenle Bonn Hükümeti, Topluluk üyesi öteki üyelere başvurarak, Yunanistan Hükümeti'ne, izlenecek olan ortak tutum konusunda bilgi verilmeden önce bir durum saptanması yapılmasını istedi. Beri yanda, Yunanistan'ın, kendi işçi gücünün büyük bir bölümünün ülke içindeki çeşitli alanlarda çalışmasını isteyen bir ülke olduğu be lirtiliyor. Buna karşın, Federal Almanya, AET içinde iş arayan Yunan'lı işçilere daha yumuşak hükümler uygulanması yolundaki eğilimler karşısında oldukça sakın - gan davranılmasından ya na.

Almanların gerçek kaygıları, AET ile ortaklık ilişkileri kurulması süreci içinde bulunan Türkiye'den aynı konuda gelebilecek tepkilerden kay naklanıyor.

(Avrupa Dergisi)

SAVUNMA BAKANI HASAN ESAT IŞIK AVRUPA GRUBU DÖNEM BAŞKANLIĞINA SEÇİLDİ

Kuzey Atlantik İttifakı Avrupa Grubu Brüksel'de NATO Merkezinde toplanmıştır. Türkiye'yi temsilen Savunma Bakanı Hasan Esat Işık ve NATO nezdindeki Türkiye daimi temsilcisi Osman Olcay ile diğer heyet üyelerinin katıldıkları toplantının sabahki bölümünün sonunda Avrupa Grubunun bu dönemki Başkanı Hollanda Savunma Bakanı Heyet üyelerine bir öğle yemeği vermiştir.

Öğleden sonraki toplantı da «Sınırlı» (mahdut) nitelikte olmuştur. Bu ikinci toplantıda Türkiye Milli Savunma Bakanı Hasan Esat Işık Avrupa grubunun yeni dönem Başkanlığına seçilmiştir.

Işık yaptığı bir açıklamada şimdiye kadar hep gelişmiş ülkelerden dönem Başkanları seçildiğini hatırlatarak, bu kez Türkiye Savunma Bakanı'nın seçilişinin, savunmanın ekonomiden ayrılmayacağı hususuna ağırlık verildiğinin bir kanıtı olduğunu ifade etmiştir.

ULUSLARARASI ÇALIŞMA ÖRGÜTÜ (ILO) YÖNETİM KURULU 6 — 17 KASIM 1978 TARİHLERİNDE TOPLANDI

İşçi - İşveren ve Hükümetlerin eşit şekilde temsil edilmeleri nedenile Dünyada tek olan Birleşmiş Milletler Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Yönetim Kurulu 6 - 17 Kasım 1978 tarihleri arasında Cenevrede örgüt Genel Merkezinde toplanmıştır. Bu top lantıya, 7 - 28 Haziran 1978 tarihleri arasında Cenevre'de ya pılan 64. Genel Kurulda yapılan seçimlerde Yönetim Kurulu Yedek Üyeliğine seçilen Türk-İş Delegesi Kutay Aksel, Konfederasyonu temsilen katılmıştır.

Toplantıda, ILO'nun önümüzdeki üç yıl içinde yapacağı çalışmalar ele alınmış ve özellikle değişen dünya ekonomik koşulları karşısında ,çalışanların sorunlarına çözüm yolları aranmıştır. Kara ve Deniz yollarının son yıllarda dünya üzerinde gös terdiği teknolojik gelişmeler karşısında, bu işkollarının durumunun 1979 yılındaki Genel Ku rulda ele alınmasına karar verilmiştir .Karayolu işkolunda, ayrıca göçmen işçilerin çok fazla olduğu göz önüne alınarak bir uzmanlar komitesi oluşturulması kararlaştırılmıştır. Uzman Komitesinin Avrupa üyeliklerinden birine, Türk - İş temsilcisinin önerisi üzerine, Yol-İş Federasyonu Genel Başkanı Halit Mısırlıoğlu getirilmiştir.

Diğer taraftan TÜRK-İŞ'in de üyesi bulunduğu Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) nun, Çekoslovakya'da, siyasi inanç nedeniyle istihdamda ayırım yapıldığı yolundaki şikâyeti, bu toplantı sırasında karara bağlanmıştır. Buna göre, şikâyeti inceleyen tarafsız Komisyon ,delilleri ve şahitleri dinledikten sonra, Çekoslovakya Hükümetini suçlu bulmuştur.

Amerika'nın örgütten çekilmesinden sonra boşalan «Dünyanın en önemli on sanayi ülkesi» üyeliğine ise, oybirliği ile Brezilya getirilmiştir.

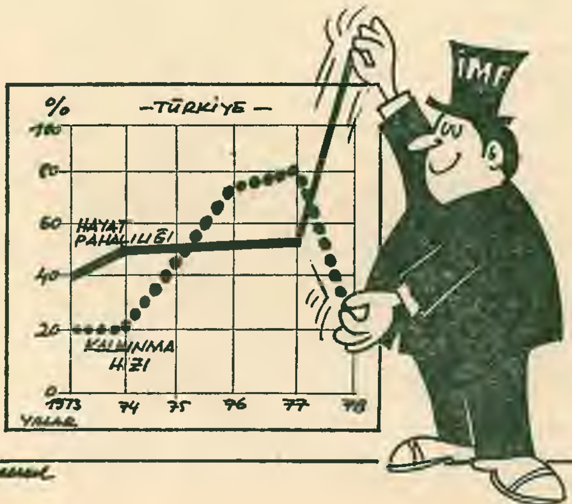
güldürü

BURHAN DODANLI

İMEFE DUVAR YAZILARININ SİLİNMESİNİ İSTİYOR... METRO İŞİ TAMAM...

AMERİKANCA konuşanların AYEMEF, bizim İMEFE dediğimiz IMF, son günlerde ekonomimizle çok ilgilenir oldu. Hey'etlerin biri gelip biri gidiyor. Her gelen zevat da, Türkiye'ye ayrı ayrı şeyler öneriyormuş. Örneğin, duvar yazılarının silinmesi gibi... Ne günlere kaldık, demeyi bir kenara bırakıp, şöyle bir düşünelim :

Biz, ne istiyoruz IMEFE'den? Para... E, o bize ne veriyor? Nasihat... Biz ona mektup yazıp tebrik kartı atarak para istiyoruz, o ise, durmadan öğüt satıyor.

Olacak şey değil, be kardeşim. Sen tut gayet haklı şekilde borç iste, o tutsun, gayet haksız şekilde nasihat çeksin. Yani adamın cinleri tepesine çıkıyor, tövbe olsun. Bu devirde nasihatın para ettiği nerde görülmüş?

Hem, ne karışıyor öyle her işimize İMEFE? İMEFEYSE İMEFE, EFE değil ya? Yok şunu yapamazsın, yok bunu yapamazsın, demeğe hakkı var mı canım? Birine iyilik edip borç para verirken, «Bak sana borç veriyorum, ama, çocuğa çikolata almak yok..» denir mi? Bu ucuzlukta çikolatasız pasta yenir mi? Yenmez tabii. Ama gel de anlat..

Her neyse arkadaş, şu İMEFE bal gibi haksız. Özünü sözünü pek bilmiyor doğrusu .İşte bu İMEFE, yılbaşı tebriğimize verdiği acele - ödemeli cevabında, «Ben size dolar molar vermem, nasihat veririm. Hem sizin aslında paraya değil, nasihata ihtiyacınız var...» diyor. Mektubunda, Türkiye'nin çok hızlı kalkınan bir ülke olduğunu da kaydeden İMEFE, geçenlerde Antalya'ya gelen Kaptan COUSTEAU gibi fakir bir adamdan bile bir hafta kaldı diye, tam 20 dolar döviz almamızı kınıyor ve «Yapmayın canım, şapkası bile olmayan bu zavallı balıkçıdan para alınır mı?» diyor.

Arkasından, bakın bu aklıevvel İMEFE bize neler öğütlüyor?

«— Türkiye'deki yüzde 7 gibi başdöndürücü kalkınma hızından vazgeçilecek, gerekirse bu hız sıfırın altına düşürülecektir. Yani azıcık gerilenecektir.

— Kimse, bir daha ağır sanayi lâfı etmiyecek, bu sözcüğü kullananların ağzına acı biber sürülecektir.

— Fiat artışlarından olur olmaz şikâyet eden dar gelirlilerin maaşı yarıya indirilecek ve bu gibi kendini bilmezlerin Danıştay'a gitmeleri önlenecektir.

— Dövize döviz, cevize ceviz gözüyle bakılacak, birden fazla hacca gidenler falakaya yatırılacak, bunun yanında onbir ay oruç tutulacaktır.

— Duvar yazıları silenecek, kerrat cetveli ezbere bilinecektir.

— Petrol darlığı karşısında özel arabalar ayda bir, tüzel arabalar günaşırı trafiğe çıkacak, benzine viski katılarak istimal olunacaktır. On kilometreden yakın yerlere yaya gidilecektir.

— Belediye otobüslerine her iki kapıdan da binilecektir.

— Filtreli sigara ve susuz rakı içilmiyecektir.

— Buna karşın, süte asla su katılmıyacak, ülkedeki tüm inekler devamlı şekilde sağılacaktır.

— Koğuşlarda kazma ve kürek gibi âletler kasten unutularak, tutuklu ve mahkûmların hapiste tünel kazmalarına göz yumulacak ve bu tünellerden METRO olarak yararlanılacaktır. Her kaçıştan sonra, hapishaneler yeniden doldurulacaktır.

— Kent ulaşım sorununun kısa sürede halli için, büyük şehirlerdeki hapishaneler, bu nedenle merkezi yerlerdeki binalardan seçilecektir.

— Sık sık gelen İMEFE heyetleri, bu öğütlere uyulup uyulmadığını kontrol edecektir.»

TÜRK-İŞ'E BAĞLI SENDİKALARIN ADRESLERİ

HALİT MISIRLIOĞLU
YOL-İŞ FEDERASYONU GENEL BAŞKANI
İzmir Cd. No : 22/7
Yenişehir — ANKARA
17 37 77 — 17 94 87 — 18 05 95

SABRİ IŞIK
HABER-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI
İzmir Cd. Elgün Sk. Pınar Apt. No : 13/6
Yenişehir — ANKARA
30 22 60

MUSTAFA BAŞOĞLU
SAĞLIK-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI
Necatibey Cd. No : 23/5
Yenişehir — ANKARA
30 25 41 — 30 25 44

MEHMET ŞİŞMANOĞLU
KRİSTAL-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI
Sahipmolla Cd. No : 24
Paşabahçe — İSTANBUL
31 00 77 — 31 06 88 — 31 02 66

NİHAT KAYA
SU-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI
Büyükdere Cd. No : 56 Daire : 1 - 2
Mecidiyeköy — İSTANBUL
66 17 49 — 66 46 06

H. İBRAHİM ÇAPAN
KOOP-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI
İzmir Cd. Fevzi Çakmak Sk. No : 15/11-12
Yenişehir — ANKARA
30 08 55 — 29 44 80

UĞUR BATMAZ
TEZBÜRO-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI
Necatibey Cd. Sezenler Sk. No : 2/16
Yenişehir — ANKARA
29 67 97 — 29 47 99

MUSTAFA ÖZBEK
TÜRK METAL SENDİKASI GENEL BAŞKANI
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No : 40/1-2
Maltepe — ANKARA
29 17 53 — 29 17 54

NECATİ TAŞKIN
TÜRK-SEN GENEL BAŞKANI
Şehit Mehmet R. Hüseyin Sk. No : 7/7-A
Lefkoşe — KIBRIS
72444

TÜRK-İŞ BÖLGE TEMSİLCİLİKLERİ

TÜRK-İŞ
İsmail TOPKAR
Abuzer UÇAR
BİRİNCİ BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ
İnönü Cd. No. 28/4
Taksim - İSTANBUL
44 36 49
49 64 91

Yüksel TÜREMİŞ
TÜRK-İŞ
İKİNCİ BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ
Sakarya Cd. Birlik Apt. No. 19/6
ESKİŞEHİR
13 164

Ertuğrul BULMAMIŞ
TÜRK-İŞ
ÜÇÜNCÜ BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ
Şair Eşref Bulvarı Emlâk Kredi Apt.
A Blok. No. 100 Daire : 31
İZMİR
25 52 55

Hüseyin Kaya ELBEK
TÜRK-İŞ
DÖRDÜNCÜ BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ
İnönü Cd. Semih Apt. No. 3/4
ADANA
15 267

İsmet UYGUN
TÜRK-İŞ
BEŞİNCİ BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ
İstasyon Cd. Site Birlik Apt. No. 21/2
SİVAS
29 91

Hasan Nejat ÖĞÜT
TÜRK-İŞ
ALTINCI BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ
Eski Belediye Binası
SAMSUN
23 69

Mehmet AKAR
TÜRK-İŞ
YEDİNCİ BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ
Lise Cd. No. 8
DİYARBAKIR
24 90

Kadir TOPUZ
TÜRK-İŞ
SEKİZİNCİ BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ
Setbaşı Ünlü Cd. Merih İşhanı
No. 43/19
BURSA
11 64 75

TÜRK - İŞ İLKELERİ AÇIKLAMALAR VE UYGULAMALAR

6 — Devlet kesiminde aşırı merkeziyetçilik ve siyasî müdahalelerin önlenmesi, işçilerin bütün işyerlerinde yönetime etkili olarak katılması, kârdan ve verim artışından pay almalarının sağlanması konusunda güçlüklerin bertaraf edilmesini sağlamayı, Türk-İş, ilkeleri arasında sayar.

Gerçek anlamda yönetime katılmayı hedef alan çalışmalar çok yönlüdür. 440 sayılı Kanunun tâdili için bir tasarı hazırlanarak Meclise sevk edilmek üzeredir. Bunun dışında İktisadî Devlet Teşekkülü idare meclisi üyesi işçi temsilcileriyle toplantılar düzenlenmiş çeşitli çevrelerin konu ile ilgili toplantılarında bu ilke savunulmuş, ulusal ve uluslararası seminerlerde Türkiye uygulaması ve gerekli değişiklik önerileri ortaya konulmuştur.

7 — Tarım işçilerini kısa zamanda Tarım-İş Kanununa kavuşturmak, tarım işçilerinin çalışma şartlarının adil esaslara bağlanmasını sağlayıcı tedbirleri almak ve gerçekleştirmek, Türk-İş'in başlıca görevleri arasındadır.

Şimdiye kadar sürekli olarak hükümetlere ve özellikle Çalışma Bakanlıklarına baskı yapılarak Tarım-İş Kanununun çıkarılması için teşebbüsler yapılmıştır. Bu konuda müteaddit tasarılar hazırlanmıştır. Konunun hükümet programında yer alması karşısında faaliyetlerimiz yoğunlaşarak Tarım-İş Kanununun bu devre çıkarılması için çabalar artırılmıştır. Bu konuda bir kanun tasarısının hazırlandığı belirtilmektedir.

8 — Mümkün olduğu kadar, bütün işçilerin İş Kanunu kapsamına alınmaları; kıdem tazminatı aynen korunmak ve işverenlerce ödenmeğe devam edilmek şartıyla, işsiz kalacak işçiler için İşsizlik Sigortası kurulması ve bu hususların süratle gerçekleştirilmesi TÜRK-İŞ'çe sağlanacaktır.

İşsizlik Sigortası konusunda TÜRK-İŞ'in çok sayıda girişimleri olmuş ve çeşitli tasarılar hazırlanmıştır. Her defasında işverenler kıdem tazminatlarının kaldırılması için teşebbüslerde bulunmuştur. Anayasanın tanıdığı çalışma hürriyeti iş olanaklarının yeterli olamaması nedeniyle gerçekleşmediğinden işsizlik bir sorun olarak ortaya çıkmıştır. Bu durumda işsizlik sigortasının gereği hükümetlere duyurulduğu gibi kıdem tazminatından farklı amaçları olduğu sürekli olarak hatırlatılmıştır.

9 — Topraksız, az topraklı veya dar gelirli köylünün yeterli toprağa ve verimli tarım işletmeciliğine kavuşmasını sağlayıcı, toprak ddağılımında dengesizlik ve adaletsizliği önleyici, aynı zamanda tarımsal verimliliği artırıcı bir toprak ve tarım reformu yapılmasını ve bu reformun hızla sanayileşme ve işsizliği azaltma yönünden taşıdığı önemi gözönünde tutarak bir an önce gerçekleştirilmesi için siyasi partiler üzerinde bütün etkisini kullanmayı TÜRK-İŞ başlıca görev sayar.

Bu konuda çıkarılan bir kanunun Anayasa Mahkemesince iptâlinden sonra, yeni bir kanun henüz çıkmadığından, reform uygulaması tam işlememektedir. **(Devamı Var)**